

การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีต่อ
งานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

**PARTICIPATION OF PEOPLE IN LAHANSAI MUNICIPALITY
TOWARDS THE CRIME PREVENTION AND SUPPRESSION OF
LAHANSAI POLICE STATION IN LAHANSAI DISTRICT,
BURIRAM PROVINCE**

ภาคนิพนธ์

ของ

ฐากร เขียวนิล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ฐาตุร เขียวนิล		
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	ประธานกรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ ประชัน คะเนวัน	กรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ รามฤทธิ์	กรรมการ	
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชาชน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ 0.8731 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียง ลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ คือด้านงานจราจร ด้านงานปกครองป้องกัน และ ด้านงานสืบสวนปราบปราม ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับตำรวจให้มาก ควรให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรจัดอาสาสมัครตำรวจบ้าน ออกตรวจตราป้องกันภัยในช่วงกลางคืน

TITLE	Participation of People in Lahansai Municipality towards the Crime Prevention and Suppression of Lahansai Police Station in Lahansai District , Buriram Province		
AUTHOR	Thakun khiaonin		
ADVISORS	Associate Professor Prasit Suwannarak		Thesis Advisor
	Associate Professor Prajan Kanewan		Co-advisor
	Assistant Professor Wuttinan Ramrit		Co-advisor
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR	Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2009

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the participation of people in Lahansai municipality towards the crime prevention and suppression of Lahansai police station in Lahansai district, Buriram province. The subjects were 361 people in Lahansai municipality with at least 18 years old, selected by using the Table of Krejcie & Morgan and simple random sampling, respectively. The research instrument was a 3 - part questionnaire including check list, rating scale, and open form with its reliability at 0.8731. The collected data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The results were as follows :

1. The participation of people in Lahansai municipality towards the crime prevention and suppression of Lahansai police station both as a whole and in each aspect were at moderate levels. The ranking from the most to the least aspects was traffic work, followed by prevention administrative work, and suppressive investigation, respectively.

2. The additional suggestions were that the officers should : 1) encourage people to participate more in police performances; 2) let people opportunity to participate in the crime prevention frequently and continually; and 3) provide police's volunteers to patrol against dangers at night times.

ประกาศคุณูปการ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จาก รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน และผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ์ กรรมการควบคุมภาคินพนธ์ รวมทั้งได้รับความ อนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเคียน ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ภาคินพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็น อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้รับอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานในการทำภาคินพนธ์ให้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ รวมทั้งเพื่อน ๆ หลักรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้ภาคินพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ไปอย่างสมบูรณ์

ธรากร เขียวนิล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	7
ทฤษฎีการตำรวจชุมชน.....	16
พัฒนาการของตำรวจไทย.....	17
ความเป็นมาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.....	20
โครงสร้างและการมอบหมายหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.....	21
บริบทของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	58
วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	64
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	63
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	71
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ.....	75
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	77
ภาคผนวก ง แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	79
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน.....	42
2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	50
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานปกครองป้องกัน.....	51
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานจราจร.....	53
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานสืบสวนปราบปราม.....	55
7 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์.....	57

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

	หน้า
1 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 1	22
2 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 2	24
3 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 3	25
4 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 4	26
5 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 5	27
6 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบ 6	28
7 โครงสร้างสถานีตำรวจภูธรระยอง	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ (วิสูตร ธนชัยวิวัฒน์. 2552 : 5-6)

งานของตำรวจถือว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นการเริ่มต้นที่สามารถให้ความยุติธรรม และการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ตำรวจต้องทำงานเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกชั้น ทุกอาชีพ ตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน เพราะตำรวจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติการกิจบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง การปฏิบัติงานของตำรวจจะเกิดผลกระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยในการดำรงชีพของประชาชนในสังคม ถ้าการปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพ จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น ปัญหาการปฏิบัติงานและการให้บริการของตำรวจจึงเป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจมาโดยตลอด และเป็นการยากที่จะปฏิบัติงานให้เป็นทีพอใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะงานของตำรวจนั้นได้เกี่ยวข้องกับประชาชนอยู่ตลอดเวลา และจะมีทั้งผู้ที่เสียผลประโยชน์และได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ หน้าที่การทำงานของตำรวจจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน เพื่อให้การทำงานของตำรวจเป็นไปด้วยความราบรื่น ให้ประชาชนรู้สึกที่ดีต่อตำรวจอยากให้ความร่วมมือ และมีความรู้สึกว่าการตำรวจยังเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้

จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผนนโยบาย ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการไปในทางที่ต้องการ ในการนี้สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีทั้งแผนระยะยาวซึ่งในปัจจุบัน ได้แก่ แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2554 รวมทั้งแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 (2551 : 3-9) ได้มีการจำแนกเป้าหมายในการดำเนินการรวม 7 ด้าน ได้แก่ เป้าหมายด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป้าหมายด้านการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม เป้าหมายด้านความมั่นคง (ด้านการก่อการร้าย ด้านปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ด้านการก่อเหตุไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้) เป้าหมายด้านการจราจร เป้าหมายด้านยาเสพติด เป้าหมายด้านการค้ำมนุษย์ เป้าหมายเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ จะสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันเพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสามารถทำหน้าที่ตามที่สังคมมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินการดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผนออกเป็น 5 แผนสาขาด้วยกัน คือ แผนสาขาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แผนสาขาความมั่นคงภายใน แผนสาขาการบริการทางสังคม แผนสาขารุมนวมและมวลชนสัมพันธ์ แผนสาขาการพัฒนาการบริหาร

สภาพปัจจุบัน ภารกิจของตำรวจได้แตกแขนงออกไปมากมายหลายลักษณะ นอกเหนือจากการควบคุมอาชญากรรมตามการขยายตัวของสังคม กล่าวได้ว่าสังคมยังมีการเปลี่ยนจากลักษณะสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองมากขึ้นเพียงใด ภาระหน้าที่ในการจัดระเบียบสังคมการรักษาความสงบเรียบร้อย และการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกในสังคม ยิ่งคอกอยู่กับตำรวจหนักขึ้นเพียงนั้น แต่ในการปฏิบัติตามภารกิจของตำรวจนั้น ตำรวจมิได้ดำเนินการอย่างโดดเดี่ยว แต่อยู่ภายใต้สภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของสังคมทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร กฎหมาย เทคโนโลยี เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเหล่านี้จะมีประชาชนเป็นองค์ประกอบหลักอยู่เสมอ การปฏิบัติภารกิจของตำรวจไม่ว่าด้านใด ๆ จึงต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชนซึ่งรวมกันเรียกว่า กลุ่มบุคคล มวลชนหรือชุมชนเป็นหลัก (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2530 : 82) จากความสำคัญของประชาชนในกิจการของตำรวจดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้ให้ความสำคัญต่อกิจการด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นแผนงานสำคัญดังกล่าว ในเรื่องเดียวกันนี้วันชัย สุวรรณศิริเขต (2534:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายของข้าราชการ ไปปฏิบัติ โดยศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายชุมชนสัมพันธ์ ของกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานด้านชุมชนสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ส่วนใหญ่ๆ คือสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะที่เป็นผู้

กำหนดนโยบาย ข้าราชการตำรวจในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบาย และประชาชนที่จะยอมรับหรือมีส่วนร่วมในนโยบายชุมชนสัมพันธ์

จากแผนและนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตลอดจนหน่วยเหนืออื่น ๆ สถานีตำรวจภูธรระหานทราย ในฐานะที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยให้เป็นไปตามนโยบายของทางราชการ ปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และตามกฎหมายอื่น ตลอดจนร่วมมือประสานงานกับหน่วยองค์กรต่าง ๆ ในการบริการช่วยเหลือประชาชนจึงได้มีการจัดการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสอดคล้องกับสภาพสถานการณ์ในพื้นที่ โดยยึดหลักการสำคัญไว้เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนา คือ เน้นการบริการด้านการรักษาความสงบสุขของประชาชน ในแง่การป้องกันอาชญากรรมโดยตรงให้มากที่สุด เน้นให้ผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูงสามารถให้บริการ โดยตรงต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสม เน้นให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ มีคุณสมบัติความรู้ความสามารถ ความชำนาญงานที่เหมาะสมตามลักษณะงานที่แตกต่างกันในการปฏิบัติหน้าที่ เน้นให้มีการกำหนดค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เน้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน และ เวลาพักผ่อนตามมาตรฐานสากล หรือใกล้เคียงมาตรฐานสากล และเน้นให้มีการจัดวัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานประชาชนมีชีวิตที่เรียบง่าย แต่ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้าน โครงสร้างพื้นฐานและความเป็นอยู่ของประชาชน อันเป็นผลเนื่องมาจาก โครงการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งทำให้เขต อำเภอระหานทราย มีความเจริญยิ่งขึ้นมากกว่าเดิม ในขณะเดียวกันปัญหาจำนวนมากก็ตามมาซึ่งอาจจะรวมถึงปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ปัญหาการไม่เคารพกฎหมายของประชาชนจำนวนหนึ่ง ความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด การบุกรุกป่า และอุบัติเหตุก็เพิ่มขึ้นมากเช่นเดียวกัน จากปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นย่อมทำให้ภารกิจของตำรวจในการดูแลความสงบเรียบร้อยย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานของผู้บังคับบัญชาตำรวจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีประชาชนบางกลุ่มที่ไม่เข้าใจกฎระเบียบต่าง ๆ อาจทำให้เข้าใจว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นการกีดกันแกล้งและมีผลทำให้ไม่พึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของความยุ่งยากซับซ้อนและจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ นั้น ตำรวจไม่สามารถดำเนินการให้ได้ผลโดยลำพังเพียงฝ่ายเดียว แต่ชุมชนและประชาชนต้องมีบทบาทในการให้ความร่วมมือในการเคารพกฎหมาย การสอดส่องดูแล เป็นหูเป็นตาให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

ฉะนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลระหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือของประชาชน ในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเป็นข้อสารสนเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลระหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลระหานทรายที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงพัฒนาสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์และสถานีตำรวจอื่น ๆ ทั่วประเทศ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลระหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านงานปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร และด้านงานสืบสวนปราบปราม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 8 หมู่บ้าน จำนวน 5,878 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลระหานทราย. 2551 : 18)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต้องงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต้องงานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการ พัฒนาชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการสำรวจปัญหาความเดือดร้อน การรวบรวมความคิดเห็น การหารือร่วมกันเพื่อสรุปปัญหา การหาทางป้องกันแก้ไข หรือการมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหานั้น ๆ โดยผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามและทรัพยากรบางอย่าง เช่น ความรู้ ความคิด แรง เงิน เป็นต้น การมีส่วนร่วมจะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนรู้จักคิด ตัดสินใจ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองและก่อให้เกิดผลในทางบวก เช่น การรู้สึกรับผิดชอบเป็นเจ้าของกิจกรรมการเพิ่มความรับผิดชอบและการดำรงไว้ซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อกิจกรรมนั้น ๆ

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

3. งานด้านป้องกันและปราบปราม หมายถึง งานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านงานปกครองป้องกัน หมายถึง งานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน
อำนาจการ สั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามประเมินผล ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่
ในด้านการป้องกันอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

3.2 ด้านงานจราจร หมายถึง งานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน อำนาจการ สั่ง
การ ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตามประเมินผล ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการ
ควบคุมจราจร รวมทั้งงานที่เกี่ยวข้องของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์

3.3 ด้านงานสืบสวนปราบปราม หมายถึง รับผิดชอบวางแผน อำนาจการ สั่งการ
ควบคุมกำกับดูแล ตรวจสอบติดตาม และประเมินผลงานด้านการสืบสวนปราบปรามอาชญากรรม
การกระทำความผิดพระราชบัญญัติ ที่มีโทษทางอาญาทุกฉบับ ตลอดจนองค์กรเครือข่ายที่อยู่
เบื้องหลัง รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบของงานนี้ เพื่อมิให้อาชญากรรม
เกิดขึ้น

4. สถานีตำรวจภูธร หมายถึง สถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์

5. ประชากร หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ บรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากเอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ทฤษฎีการสำรวจชุมชน
3. พัฒนาการของสำรวจไทย
4. ความเป็นมาของสำนักงานสำรวจแห่งชาติ
5. โครงสร้างและการมอบหมายหน้าที่ของสำนักงานสำรวจแห่งชาติ
6. บริบทของสถานีสำรวจภูธรสะพานทราย อำเภอสะพานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วมประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำงานเป็นหัวใจของงานพัฒนาชุมชนเพราะงานพัฒนาชุมชนที่อาศัยความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและประชาชนในการคิด ตัดสินใจ วางแผน งาน การปฏิบัติการและการบำรุงรักษานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีผู้ที่ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2534 : 67) ได้ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ไขปัญหานั้นและนำมาซึ่งความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อทำกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับความจริงที่ว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537 : 182) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ว่าเป็นการที่บุคคลหรือคณะเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ดังนั้นประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้นในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการหนึ่งในการร่วมพลังความคิด สติปัญญา ก็คือการให้มีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) ในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมหรือองค์การในที่สุด

บาร์นาร์ด (Barnard. 1976 : 73; อ้างถึงใน อำนวยพร จันทระเกิด. 2541 : 24) กล่าวไว้ว่า การที่ให้สมาชิกทุกคนในองค์การได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสู่เป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ โดยบุคคลทุกระดับในหน่วยงานร่วมมือกันรับผิดชอบร่วมกันมีความรู้สึกผูกพันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ต้องปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทาง ซึ่งลักษณะการดำเนินการแบบนี้ เรียกว่า "การมีส่วนร่วม"

กรรณิการ์ ชมดี (2524 : 11; อ้างถึงใน เกรียงศักดิ์ ตันจະตะนะชัย. 2542 : 22) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เห็นพ้องต้องกันและเข้าร่วมรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ โดยกระทำผ่านกลุ่มองค์การเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

พิบูลย์ ไชยคุณ (2545:145) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นความพยายามร่วมกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่เห็นพ้องต้องกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการร่วมพลังความพยายาม และทรัพยากรใด ๆ ที่เห็นควรนำมาใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่เขาตั้งไว้ ซึ่งผู้มีส่วนร่วมได้ริเริ่มและลงมือกระทำตามความคิดและวิจารณญาณของตนเอง รวมทั้งเป็นกระบวนการกระทำที่เขาสามารถควบคุมได้ หากการมีส่วนร่วมเป็นเพียงการเอาคนมาร่วมกระทำกิจกรรมบางอย่างตามความคิด หรือการวางแผนของผู้อื่น และควบคุมโดยผู้อื่นนั้นไม่ถือเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่ามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการ พัฒนาชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการสำรวจปัญหาความเดือดร้อน การรวบรวมความคิดเห็น การหารือร่วมกันเพื่อสรุปปัญหา การหาทางป้องกันแก้ไข หรือการมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหานั้น ๆ โดยผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามและทรัพยากรบางอย่าง เช่น ความรู้ ความคิด แรง เงิน เป็นต้น การมีส่วนร่วมจะเป็น

กระบวนการที่จะทำให้ประชาชนรู้จักคิด ตัดสินใจ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองและก่อให้เกิดผลในทางบวก เช่น การรู้ดีก็เป็นผู้เป็นเจ้าของ กิจกรรมการเพิ่มความรับผิดชอบและการดำรงไว้ซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อกิจกรรมนั้น ๆ

หลักการการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2549 : 1-3) ได้กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย

ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาคราชการนั้น (International Association for Public Participation) ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ (สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข. 2549 : 1) ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ และ การให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นส่วนร่วมกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำได้หลายระดับและหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้อย่างง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับควบคู่กันไปด้วย

จากหลักการและความจำเป็นดังกล่าวทำให้การพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมาได้รับการพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือที่เรียกว่า “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม”

ในส่วนภาคราชการ การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ถือได้ว่าเป็นเงื่อนไข และเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาระบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเอื้อต่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้ระบบราชการมีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาราชการยุคใหม่ที่เป็นราชการระบบเปิด

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นหุ้นส่วน จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมที่เป็นพันธมิตรของภาคราชการ ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ภาคราชการจะต้องร่วมมือกันเปิดระบบราชการให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อทำให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เกิดการแบ่งสรรทรัพยากรอย่างยุติธรรม และลดความขัดแย้งในสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างกลไกของการพัฒนาระบบราชการที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง

รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน นั้น มีรูปแบบและขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับกิจกรรมของการมีส่วนร่วม ซึ่งรูปแบบและขั้นตอนในการมีส่วนร่วมของประชาชน นั้น ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามหรือสรุป ดังต่อไปนี้

กรรณิการ์ ชมดี (2524 : 13 ; อ้างถึงใน สมหมาย อุปถัมภ์. 2547 : 8) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 10 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการประชุม (Attendance at Meeting)
2. การมีส่วนร่วมในการออกเงิน (Financial Contribution)
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ (Membership on Committees)
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ (Position of Leadership)
5. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์ (Interviewer)
6. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน (Solicitor)
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค (Customers)
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม (Entrepreneur)
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงานหรือเป็นลูกจ้าง (Employee)
10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุ อุปกรณ์ ((Material Contribution)

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2525 : 11-13 ; อ้างถึงใน สมหมาย อุปถัมภ์. 2547 : 9) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

ไพร์คิน เคเซอร์รินทร์ (2527 : 6-7 ; อ้างถึงใน สมหมาย อุปลัมภ์. 2547 : 9) กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา คือ

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นคว้า สร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนและเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมงานนโยบาย หรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ไขตลอดถึงความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัด หรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเอง และของหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

สุทิน บุญญาธิการ และคนอื่น ๆ (2540 : 22) กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (Public Information) โดยประชาชนในพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบและบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้รับแจ้งให้ทราบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะดำเนินการ และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น นอกจากข่าวสารดังกล่าวจะต้องแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ
2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบที่มีการหารือระหว่างผู้ดำเนินโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยหลักการแล้วการหารือจะต้องจัดขึ้นก่อนที่จะมีการเสนอรายงานการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อประเมินผลกระทบบางประการที่อาจมองข้ามไป นอกจากนี้การปรึกษาหารือยังเป็นช่องทางอันหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในโครงการและเพื่อเปิดให้มีการเสนอแนะประกอบทางเลือกในการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเวทีสาธารณะให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบ หากมีการดำเนินโครงการหน่วยงานเจ้าของโครงการและผู้มีอำนาจตัดสินใจ ได้ทำความเข้าใจระหว่างกันและหาเหตุผลที่เกี่ยวกับโครงการ โดยเป็นรูปแบบที่สามารถพบเห็นได้บ่อยและอาจดำเนินการได้หลายรูปแบบตามสภาพปัญหาและประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

3.1 การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) โดยจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ ซึ่งเจ้าของโครงการจะส่งตัวแทนร่วมอธิบายให้ที่ประชุมทราบรายละเอียดโครงการและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แล้วจึงเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างไม่จำกัดขึ้นเฉพาะจุดในระดับชุมชนย่อย ๆ แต่ละชุมชนก่อน แล้วจึงจัดรวมหลาย ๆ ชุมชนอีกครั้งหนึ่ง

3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อมีข้อโต้แย้งทางเทคนิค โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายซักถาม และให้ความเห็นต่อรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ผลการประชุมต้องมีการนำเสนอต่อสาธารณะและผู้เข้าร่วมประชุมด้วย

3.3 การประชุมประชาพิจารณ์ (Public Hearing) รูปแบบนี้มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนและเป็นเวทีการเสนอข้อมูลจากทั้งสองฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าของโครงการและผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยมีบรรยากาศการประชุมที่เปิดกว้าง ซึ่งเจ้าของโครงการจะต้องเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ปิดบังมีหลักเกณฑ์และประเด็นพิจารณาที่ชัดเจนและแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบร่วมกัน ซึ่งรูปแบบการประชุมควรมีลักษณะไม่เป็นทางการมากนัก อาจใช้เวลาประชุมหลายวันก็ได้ และไม่จำเป็นต้องจัดครั้งเดียวหรือสถานที่เดียวตลอดไป ทั้งนี้สามารถปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมได้

4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจดำเนินการให้ประชาชนผู้รับผลกระทบเลือกตัวแทนไปเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้ประชาชนจะมีบทบาทซึ่งนำการตัดสินใจเพียงใด ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของตัวแทนในคณะกรรมการชุดนั้น

5. การใช้กลไกทางกฎหมาย เป็นการเรียกร้องสิทธิของคนจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม มักใช้ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการทางอื่นได้ โดยอาศัยมาตรการทางกฎหมายเป็นหลัก ซึ่งเกิดความขัดแย้งต่อการดำเนินโครงการหรือยุติโครงการ อย่างไรก็ตามในบางกรณี

ประชาชนอาจไม่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการฟ้องร้อง เพราะนอกจากจะเสียเวลาแล้ว ยังมีภาระค่าใช้จ่ายและภาระในการติดตามหาข้อมูล

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่จะทำให้ประชาชนได้คิด คัดสินใจ และร่วมปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมจะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งปัจจัยที่สนับสนุน และปัจจัยที่ต่อต้านหรือขัดแย้ง นักวิชาการได้ให้ความสำคัญถึงปัจจัยของการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

เบอร์ทรันด์ (Bertrand, 1958 : 147-157; อ้างถึงใน ทรงพล คุ่มทอง, 2541 : 20) กล่าวถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ คือ

1. อายุ
2. เพศ
3. สถานภาพทางสังคม
4. อาชีพ
5. การศึกษา
6. ดินที่อยู่อาศัย
7. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น
8. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การอาศัยในเมืองหรือในชนบท จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะครอบครัว ค่านิยม และทัศนคติ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527 : 183; อ้างถึงใน ทรงพล คุ่มทอง, 2541 : 28) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ความศรัทธา ที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์
2. ความเกรงใจ ที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้เกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ
3. อำนาจบังคับ ที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส

ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2541 : 152) ได้สรุปปัจจัยที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ปัจจัยด้านกลไกของรัฐ โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายที่คำนึงถึงความแตกต่างของวัฒนธรรมท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง รวมทั้งการสร้างช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนโดยระบบต่าง ๆ ของราชการจะต้องเอื้ออำนวยและเพิ่มโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในขณะที่การติดตามประเมินผลและการให้การสนับสนุนในภายหลังก็เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยไปกว่ากัน
2. ปัจจัยทางด้านประชาชนที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการทำงาน พัฒนาด้านทัศนคติ ริเริ่มกิจกรรมและรับผลประโยชน์ สมาชิกต้องรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือเป็นผู้นำท้องถิ่น มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก
3. ปัจจัยด้านนักพัฒนาที่จะต้องรู้จักชุมชนในทุก ๆ มิติ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วม ต้องค้นหาผู้นำที่มีศักยภาพ รู้จักวิธีการรวมกลุ่มประชาชนเพื่อช่วยหาหนทางแก้ปัญหาและสนับสนุนข้อมูลความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินงานพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

บุคคลที่เข้าร่วมทำงานกับองค์กรประชาชนที่เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนเป็นสำคัญควรมีบทบาท เช่น นำปัญหาหรือประเด็นสนใจใหญ่ ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ไปหารือทำความเข้าใจกับองค์กรที่จัดตั้งในหมู่บ้านเพื่อหยั่งความคิดเห็นของสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องว่าควรทำหรือไม่ หากได้รับการยอมรับจึงทำการศึกษาความเป็นไปได้โดยให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยมีนักพัฒนาคอยกระตุ้น ชี้แนะและให้กำลังใจ การมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีข้อจำกัดบางประการ อาทิเช่น

1. นโยบายการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนใหญ่ต้องขึ้นอยู่กับระบบราชการเป็นฝ่ายส่งเสริมและจัดให้มีขึ้น
2. ประชาชนคุ้นเคยกับการรับคำสั่ง การยอมรับความถูกต้องของข้าราชการและการยอมรับคอยการช่วยเหลือแทนการช่วยตนเอง การคิดเองและการหลีกเลี่ยงการโต้แย้งกับข้าราชการ
3. ประชาชนได้เข้าร่วมเฉพาะตอนเสนอ โครงการและตอนลงมือปฏิบัติโครงการเท่านั้น ไม่ได้เข้าร่วมแบบครบวงจร

ทฤษฎีการตำรวจชุมชน

ทฤษฎีการตำรวจชุมชน เป็นปรัชญาของการตำรวจบนพื้นฐานของความเชื่อ ที่ว่าการที่ตำรวจกับประชาชนทำงานร่วมกันโดยใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกหวาดกลัว ตลอดจนสภาพความไร้ระเบียบและความเสื่อมโทรมทางสังคม และทางกายภาพในชุมชนต่าง ๆ ได้ การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น หน่วยงานตำรวจจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสุจริตชนที่อยู่อาศัยในชุมชนนั้น ๆ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ ในการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาสภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชน ซึ่งเท่ากับเป็นการเปลี่ยนปรัชญาในการทำงานจากเดิมที่ใช้มาตรการตั้งรับด้วยการ ไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว เพื่อระงับเหตุเป็นการใช้มาตรการเชิงรุกที่เน้นการแก้ปัญหาดังกล่าว ในชุมชน

ปรัชญาการตำรวจชุมชนสามารถสังเกตได้จากการที่หน่วยงานตำรวจปรับยุทธศาสตร์ในการทำงานใหม่ เพื่อนำทฤษฎีการตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การกำหนดหน้าที่ของงานสายตรวจ โดยไม่ต้องทำงานในรถยนต์สายตรวจ ที่รอรับฟังคำสั่งทางวิทยุ ตำรวจให้ไประงับเหตุตลอดเวลา เพื่อให้สายตรวจมีเวลาทำงานมากขึ้น สามารถสัมผัสกับประชาชนภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนได้โดยตรงอย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอทุกวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนที่เรียกว่า Community Policing Officer (CPO) ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รอบรู้ทั่วไป (Generalist) ในฐานะเจ้าพนักงานซึ่งมีภาระหน้าที่ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามความต้องการของชุมชน โดยใช้ปรัชญาการตำรวจชุมชน การให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีพื้นที่รับผิดชอบในการทำงานนั้น จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสามารถเข้าถึง รู้จัก และสัมผัสโดยตรงอย่างใกล้ชิด สัมผัสกับประชาชนในชุมชน อันจะนำไปสู่ความรู้สึกเชื่อมั่นไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน ซึ่งมีฐานะเป็นผู้แทนของหน่วยงานตำรวจประจำชุมชนนั้น ๆ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการแก้ไขปัญหาคความเคียดแค้นต่าง ๆ ของชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนจะต้องรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ นำมาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการทำงานให้ตรงกับความต้องการของชุมชน อันจะนำไปสู่การเข้ามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการทำงานของตำรวจ

ดังนั้น การตำรวจชุมชน จึงต้องมีการเปลี่ยนปรัชญาและมุมมองในการคิดเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานตำรวจ และมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานตามปรัชญาการตำรวจชุมชนอย่างแท้จริง การตำรวจชุมชนเสนอแนวทางการทำงานใหม่ซึ่งเน้นการตำรวจภายใต้รูปแบบของการกระจายบริการลงสู่ระดับชุมชน (Decentralized) และถึงประชาชนเป็นรายบุคคล

(Personalized) โดยให้ออกาสประชาชนทุกคนได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการการงานของ
ตำรวจ

สรุป "การตำรวจชุมชน" เป็นการทำงานของตำรวจในสายงานปกติที่ปฏิบัติอยู่แล้ว โดยมีหน้าที่ติดต่อและสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อได้รับข้อมูลข่าวสารจากประชาชน แล้วนำมากำหนดเป็นนโยบายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนปฏิบัติ ขณะเดียวกันตำรวจก็สนับสนุนประชาชนให้ช่วยกันแก้ไขปัญหาของตนเองพร้อมกันไปด้วย (โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. 2551 : 35-36)

พัฒนาการของตำรวจไทย

พัฒนาการของตำรวจไทยได้แบ่งไว้ 3 ยุค ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2550:14-17)

1. ตำรวจไทยยุคต้น (ก่อน พ.ศ.2403)

เป็นกิจการตำรวจที่มีมาก่อน พ.ศ. 2403 แต่หลักฐานที่แน่ชัดพอจะหาได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา คือในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โปรดเกล้าฯ ให้ตราระเบียบการปกครองบ้านเมืองเป็น 4 เหล่า เรียกว่า จตุตคภัก์ ได้แก่ เวียง วัง คลัง นา ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้มีตำรวจขึ้นด้วย และให้ขึ้นอยู่กับเวียง มีเจ้าพระยาจักรีศรีอครักษ์สมุหนายกอัครมหาเสนาบดี เป็นผู้บังคับบัญชา กิจการตำรวจครั้งนั้นแบ่งออกเป็นตำรวจพระนครบาล ตำรวจภูธร ส่วนตำรวจหลวงให้ขึ้นอยู่กับวัง มีเจ้าพระยาธรรมาธิปัตย์รัตนมณฑลเสนาบดี เป็นผู้บังคับบัญชา และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราศักดินาของตำรวจไว้เป็นบรรทัดฐานในบทพระอัยการระบุดำแหน่งนายพลเรือน เช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายอื่น ดังนี้

1. ตำรวจภูธร หลวงวาสุเทพ เจ้ากรมมหาดไทย ตำรวจภูธร ศักดินา 1,000 ขุนพิศณุแสนปลัดขวา ศักดินา 600
2. ตำรวจภูบาล หลวงเพชรฉลูเทพ เจ้ากรมมหาดไทย
3. ตำรวจภูบาลศักดินา 1,000 ขุนมหาพิชัย ปลัดขวา ศักดินา 600 ขุนแสงสะท้อน ปลัดซ้ายศักดินา 600 นอกจากนี้ มีเอกสารหลายชิ้นที่แสดงว่าบุคคลที่จะเป็นตำรวจได้นั้นต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีชาติกำเนิดสืบเชื้อสายมาจากตระกูลที่ได้ทำคุณความดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต้องเป็นบุคคลที่ทรงวางพระราชหฤทัย การบังคับบัญชาตำรวจก็ต้องขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์โดยเฉพาะแต่พระองค์เดียว กิจการตำรวจในยุคนี้จะจัดตั้งเพื่อทำหน้าที่ในวงจำกัด และมีได้ขยายไปยังส่วนการปกครองทั่วประเทศ แต่เมื่อพิจารณาถึงการจัดรูปการปกครองในสมัยนั้นแล้วก็นับว่าเป็นการเหมาะสม

2. ตำรวจไทยยุคปฏิรูปการปกครอง

เป็นกิจการตำรวจระหว่าง พ.ศ.2403 ถึง พ.ศ. 2475 ซึ่งจะขอเรียกว่า สมัยปฏิรูป เพราะเป็นสมัยที่ได้มีการปฏิรูปการปกครองประเทศไทยอย่างขนาดใหญ่ทุก ๆ ด้านตามแบบอย่างอารยประเทศตะวันตก ซึ่งได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2405 ได้ว่าจ้างชาวต่างชาติมาเป็นผู้พิจารณา วางโครงการ จัดตั้งกองตำรวจสำหรับรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเขตนครหลวงตามแบบอย่างยุโรป ขึ้นเป็นครั้งแรกแต่เนื่องจากเหตุทางการเมืองระหว่างประเทศในสมัยนั้นซึ่งเป็นยุคที่อังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส ฮอลันดา กำลังแข่งขันกันหาเมืองขึ้นในทวีปเอเชีย การจัดระเบียบการปกครองประเทศขณะนั้นจึงพุ่งเล็งไปในด้านป้องกันประเทศเป็นหลักใหญ่ นโยบายการตำรวจก็ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการเมืองระหว่างประเทศและทหารด้วยเป็นธรรมดา

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 การปรับปรุงการตำรวจ นอกจากได้ขยายงานตำรวจนครบาลแล้ว ยังได้จัดตั้งตำรวจขึ้นในรูปทหาร โปлиц เมื่อ พ.ศ.2420 ได้เปลี่ยนกองทหาร โปлицเป็นกรมกองตระเวนหัวเมือง จนถึง พ.ศ. 2440 ได้ตั้งกรมตำรวจขึ้นแทนกรมกองตระเวนหัวเมืองกำลังพลแรก ๆ ใช้ตำรวจ ต่อมาเมื่อทางทหารได้ประกาศใช้ พ.ร.บ.เกณฑ์ทหาร ทางตำรวจก็ได้ขออนุมัติใช้กฎหมายฉบับนี้ เมื่อ พ.ศ. 2448 เกณฑ์คนเข้าเป็นตำรวจด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อได้จัดตั้งกรมตำรวจขึ้นแล้วก็ได้พยายามขยายการตำรวจไปยังหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคตามลำดับเพื่อให้มีกำลังตำรวจสำหรับป้องกันปราบปรามโจรผู้ร้ายอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

กิจการตำรวจในยุคนี้ขึ้นอยู่กับกระทรวง 2 กระทรวง คือ กรมพลตระเวน หรือตำรวจนครบาล ขึ้นอยู่กับกระทรวงพระนครบาล กรมตำรวจขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และได้รวมเป็นกรมเดียวกันภายใต้การบังคับบัญชาของอธิบดีคนเดียวกัน เมื่อ 13 ตุลาคม 2458 เรียกว่า "กรมตำรวจและกรมพลตระเวน" กรมตำรวจจึงถือว่า วันที่ 13 ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันตำรวจ และในปลายปีนั่นเองได้เปลี่ยนเป็น "กรมตำรวจและกรมตำรวจนครบาล" ยกฐานะเจ้ากรมขึ้นเป็นอธิบดี ต่อมาในปี พ.ศ. 2465 ได้มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รวมกระทรวงมหาดไทย กับ กระทรวงนครบาลเป็นกระทรวงเดียวกัน เรียกว่า กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจและกรมตำรวจนครบาล จึงโอนมาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจและกรมตำรวจนครบาลเป็น "กรมตำรวจ" แต่ยังคงแบ่งตำรวจออกเป็น 2 ประเภท คือ ตำรวจที่จับกุมโจรผู้ร้ายได้ส่วน ทำสำนวนฟ้องศาลโปлицสกาโดยตรง เรียกว่า "ตำรวจนครบาล" ตำรวจที่ทำการจับกุมโจรผู้ร้ายได้แล้วส่งให้อำเภอไต่สวน ทำสำนวนให้อัยการฟ้องศาลอาญาประจำจังหวัดนั้น ๆ เรียกว่า "ตำรวจ" จนกระทั่ง พ.ศ. 2475 จึงได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจเป็น "กรมตำรวจ" ตลอดมาจนทุกวันนี้

3. ตำรวจไทยยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

การตำรวจยุคนี้เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน จะเรียกว่า ตำรวจยุคปัจจุบัน หรือ ตำรวจสมัยประชาธิปไตยก็ได้ หลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบประชาธิปไตยแล้วโดยประกาศเสนาบดี กระทรวงมหาดไทย เรื่องการแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ พ.ศ. 2475 กิจการตำรวจได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยบริหารงานส่วนกลาง และสำนักบริหารของอธิบดีกรมตำรวจมีกองขึ้นตรง 6 กอง คือ กองกลาง กองบัญชาการ กองโรงเรียน กองคดี กองตรวจคนเข้าเมือง และกองทะเบียนกลาง

ส่วนที่ 2 คือ ตำรวจนครบาล

ส่วนที่ 3 คือ ตำรวจภูธร

ส่วนที่ 4 คือ ตำรวจสันติบาล เป็นหน่วยที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังที่ได้ยกเลิกตำรวจภูบาล ตำรวจกลาง และตำรวจกองพิเศษ

หลังจากที่ได้ปรับปรุงกิจการตำรวจเพื่อวางรากฐานตำรวจในระบบประชาธิปไตย เมื่อ พ.ศ. 2475 แล้ว กรมตำรวจได้ปรับปรุงการบริหารให้ดีขึ้น เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมปริมาณและคุณภาพของงานเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ความเป็นมาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2403 ถึงปัจจุบัน

การบริหารงานของตำรวจไทยได้มีประวัติอันยาวนานมาถึงปัจจุบันจนมีชื่อว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550 :16-17) กรมตำรวจมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์บ่งบอกเอาไว้ว่า คำว่า "ตำรวจ" นั้นเกิดขึ้นมาในบ้านเมืองของเราไม่ต่ำกว่า 500 ปีมาแล้ว โดยมีมาตั้งแต่ยุคสมัยพระบรมไตรโลกนาถ พระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อครั้งที่ทรงจัดระเบียบการปกครองบ้านเมืองแบบ "จตุสดมภ์" อันประกอบด้วย เวียง วัง คลัง นา นั้นปรากฏมีหน่วยงาน 2 หน่วยคือ ตำรวจภูบาล และตำรวจภูธร ซึ่งขึ้นอยู่กับเวียงและยังมี ตำรวจหลวง ขึ้นอยู่กับวัง จึงนับได้ว่า ตำรวจ นั้นปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์ชาติไทยมานานไม่น้อย อย่างไรก็ตามที่ จุดกำเนิดแห่ง กรมตำรวจ อย่างแท้จริงถือกันว่าเริ่มต้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 โดยมี " กัปตัน เอส. เอ. เบิร์คแฮมส์ " เป็นผู้จัดตั้งกรมตำรวจขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและชาวอังกฤษผู้นี้ก็นับว่าเป็นอธิบดีกรมตำรวจคนแรกของไทย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ กัปตัน เอส. เอ. เบิร์คแฮมส์ ซึ่งภายหลังได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น " หลวงรัฐยาธิบาลบัญชา " ให้เป็นผู้ก่อตั้ง " กองโปลิส

คอนสแตนติโนเปิล" หรือเรียกกันว่า "กองโพลิศ" ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2403 โดยกัปตัน เอส. เอ. เบิร์ดแฮมส์ ดำรงตำแหน่งผู้บังคับกองโพลิศ จากอคติคัปตันเรือเดินทะเล ซึ่งเปลี่ยนอาชีพเข้ามาเสี่ยงโชคในแผ่นดินใหญ่ โดยเข้ามาเป็นผู้ประกอบอาชีพรับเหมาก่อสร้างและมีผลงานในการสร้างสะพานข้ามคลองซึ่งอยู่ใกล้กับกรมศุลกากร ในที่สุดกัปตัน เอส. เอ. เบิร์ดแฮมส์ ก็ได้กลายมาเป็นผู้วางรากฐานการก่อตั้งกรมตำรวจไทย จาก "กองโพลิศ" พัฒนาขึ้นเป็น "กรมกองตระเวน" เป็น "กรมพลตระเวน" และในอีกหลาย ๆ ชื่อก่อนจะมาเป็น "กรมตำรวจ" ในขณะที่ความรู้ในหมู่ราษฎร ก็เรียกกันติดปากตั้งแต่ "โพลิศ" หรือที่ติดกันอยู่พักหนึ่งว่า "พวกหัวแดงแข็งคำ" ในยุคที่เครื่องแบบของกรมตำรวจยังสวมหมวกที่มีจุดสีแดงและมีผ้าพันแข้งเป็นสีดำ ก่อนจะเปลี่ยนเป็นชุดสีเทาที่หมวกเก็บในสมัยรัชการที่ 5 รัชกาลที่ 6 พัฒนาการอันยาวนานถึง 140 ปี ของกรมตำรวจไทยนี้ มีผู้บังคับบัญชาที่เรียกกันว่าผู้บังคับกองโพลิศ - อธิบดีกรมตระเวน - อธิบดีกรมพลตระเวน - อธิบดีกรมตำรวจภูธร - อธิบดีกรมตำรวจภูธร และกรมตำรวจพระนครบาล จนกระทั่งเป็น "อธิบดีกรมตำรวจ" แล้วพลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2541 เป็นคนสุดท้ายที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ จนถึงวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ.2541 วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2541 กรมตำรวจโดยกระทรวงมหาดไทย ให้เหตุผลว่า กรมตำรวจที่เป็นกรมขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย สมควร โอนกรมตำรวจ ไปจัดตั้งเป็น "สำนักงานตำรวจแห่งชาติ" ให้ส่วนราชการมีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ให้มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การตระเวนชายแดน การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและให้อยู่ในบังคับบัญชาของ นายกรัฐมนตรี และ โดยที่มาตรา 230 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การ โอนกรมที่มีผลเป็นการจัดตั้งกรมขึ้นใหม่ โดยไม่มีกำหนดตำแหน่งหรืออัตราของข้าราชการหรือลูกจ้างเพิ่มขึ้น

โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและการมอบหมายหน้าที่

โครงสร้างสถานีตำรวจ มี 6 รูปแบบ ดังนี้ (คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 655/2550 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2550)

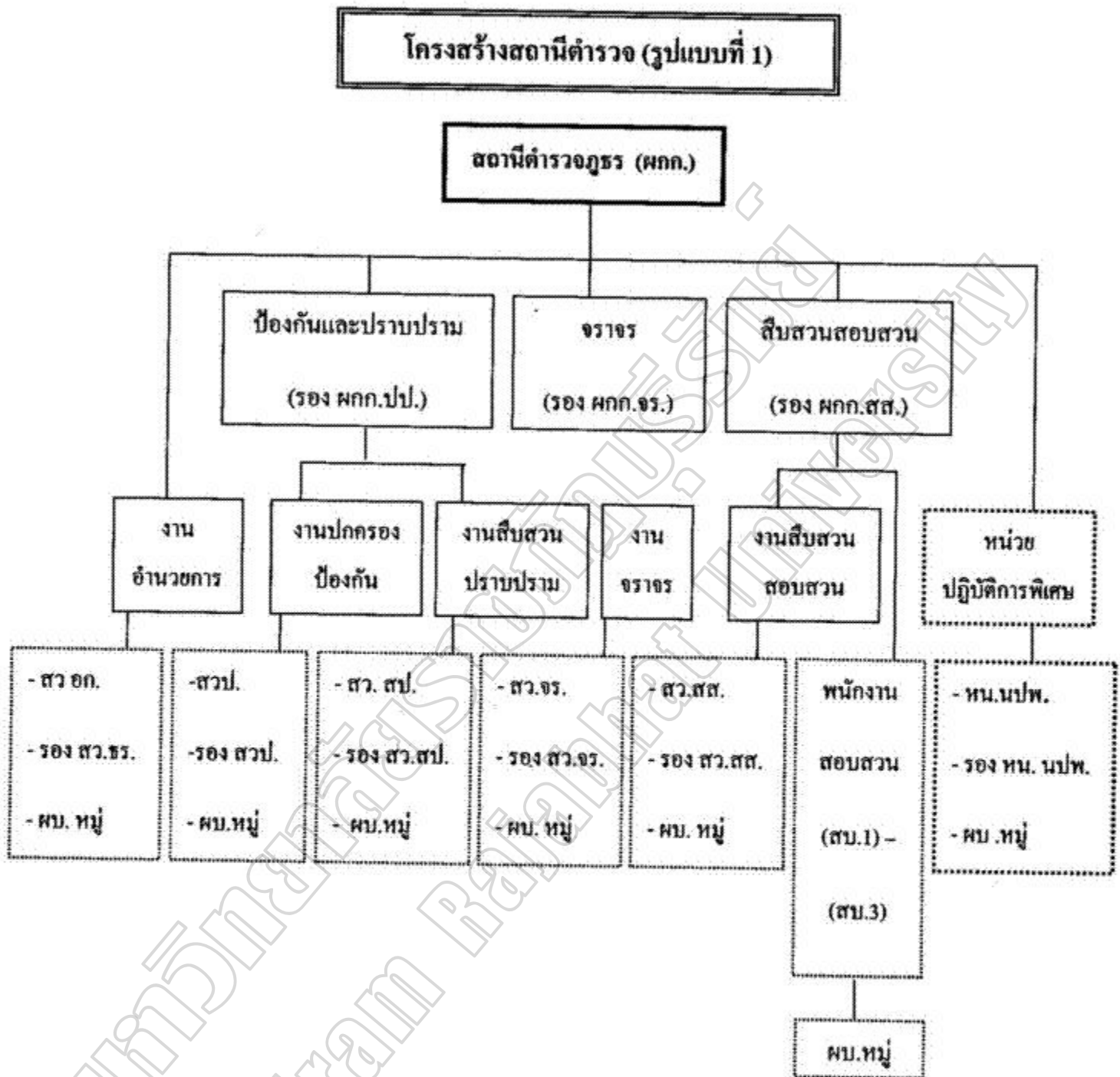
1. รูปแบบที่ 1 สถานีตำรวจที่มีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าและมีรองผู้กำกับการเป็นรองหัวหน้าเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหัวหน้า ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านป้องกันและปราบปราม
- 1.2 ด้านจราจร
- 1.3 ด้านสืบสวนสอบสวน

โดยในแต่ละด้านจะมีรองผู้กำกับการ เป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าสถานีตำรวจและแบ่งงานในสถานีตำรวจเป็น 5 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

1. งานอำนวยการ
2. งานปกครองป้องกัน
3. งานสืบสวนปราบปราม
4. งานจราจร
5. งานสืบสวนสอบสวน
6. หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานจะมีสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีรองสารวัตร หรือพนักงานสอบสวนและผู้บังคับหมู่เป็นผู้ปฏิบัติงาน

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 1
 ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 10)

2. รูปแบบที่ 2 สถานีตำรวจที่มีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าและมีรองผู้กำกับการเป็นรองหัวหน้าเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหัวหน้า ใน 2 ด้าน ได้แก่

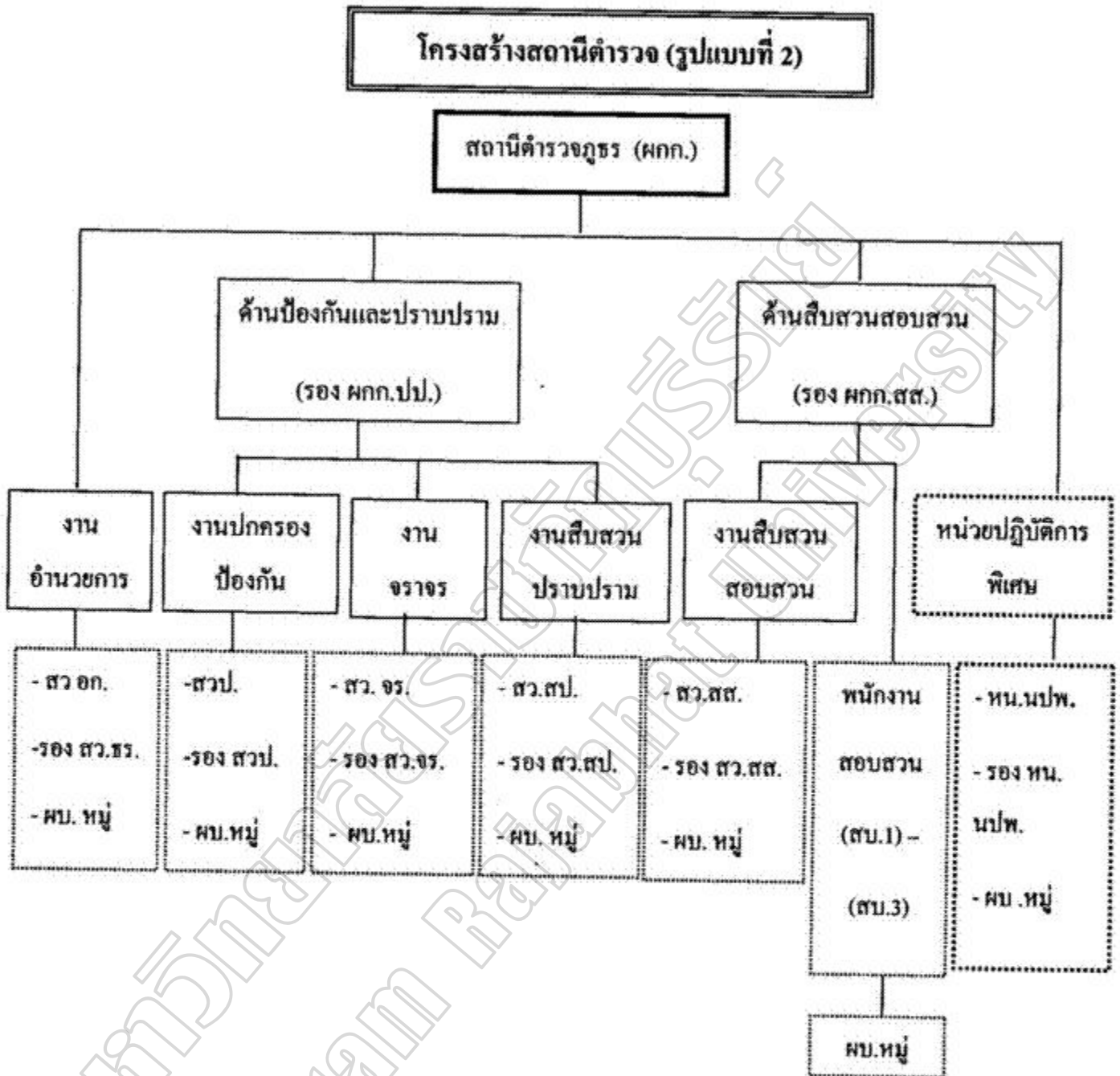
2.1 ด้านป้องกันและปราบปราม

2.2 ด้านสืบสวนสอบสวน

โดยในแต่ละด้านจะมีรองผู้กำกับการ เป็นผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าสถานีตำรวจและแบ่งงานในสถานีตำรวจออกเป็น 5 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

1. งานอำนาจการ
2. งานปกครองป้องกัน
3. งานจราจร
4. งานสืบสวนปราบปราม
5. งานสืบสวนสอบสวน
6. หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานจะมีสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีสารวัตรหรือพนักงานสอบสวนและผู้บังคับหมู่เป็นผู้ปฏิบัติงาน และให้งานจราจรอยู่ในการกำหนดดูแลของรองหัวหน้าสถานีด้านป้องกันและปราบปราม

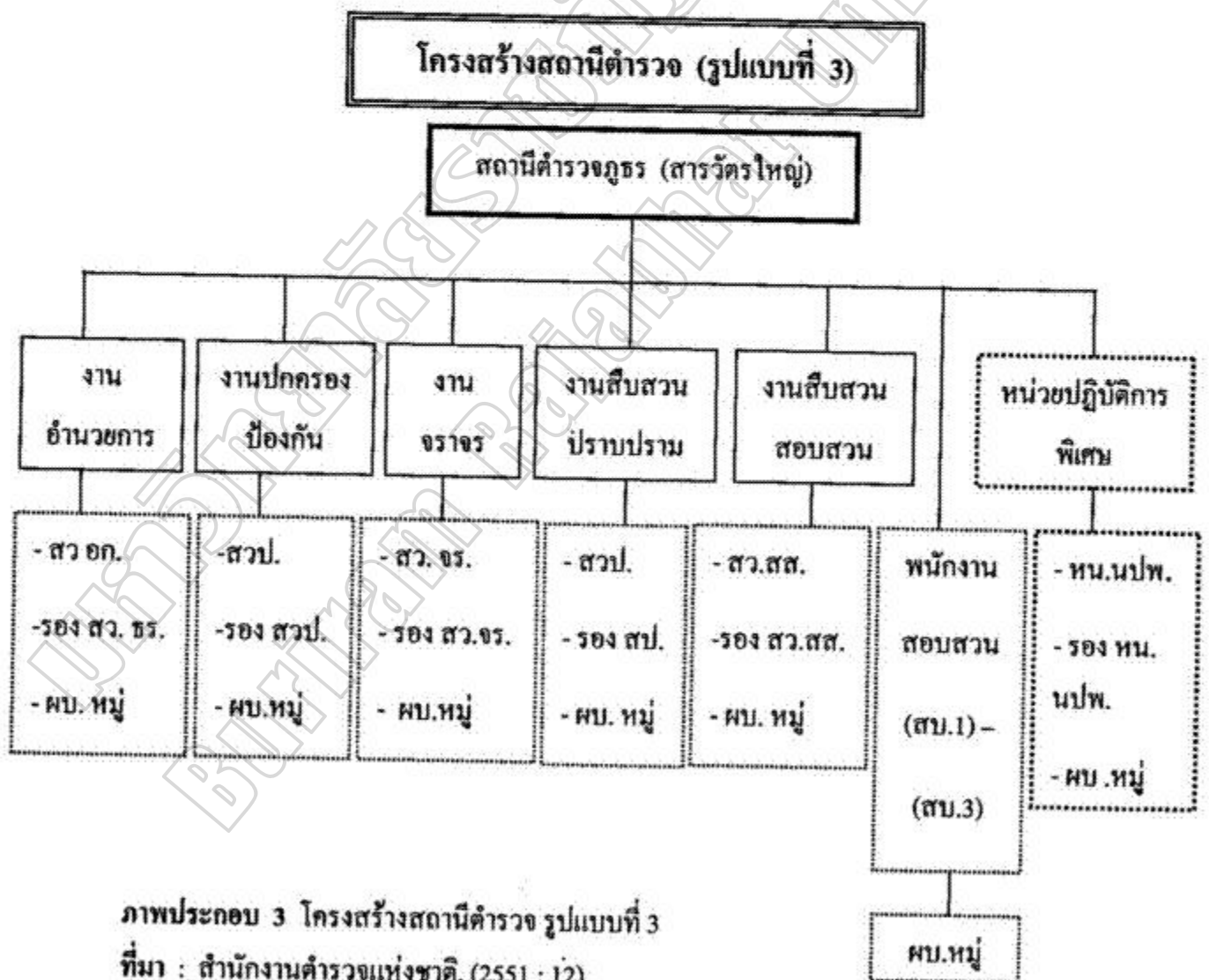
ภาพประกอบ 2 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 2
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 11)

3. รูปแบบที่ 3 สถานีตำรวจที่มีสารวัตรใหญ่เป็นหัวหน้า แบ่งงานในสถานีตำรวจ ออกเป็น 5 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

- 3.1 งานอำนวยความสะดวก
- 3.2 งานปกครองป้องกัน
- 3.3 งานจราจร
- 3.4 งานสืบสวนปราบปราม
- 3.5 งานสืบสวนสอบสวน
- 3.6 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานจะมีสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีรองสารวัตร หรือพนักงานสอบสวนและผู้บังคับหมู่ เป็นผู้ปฏิบัติงาน

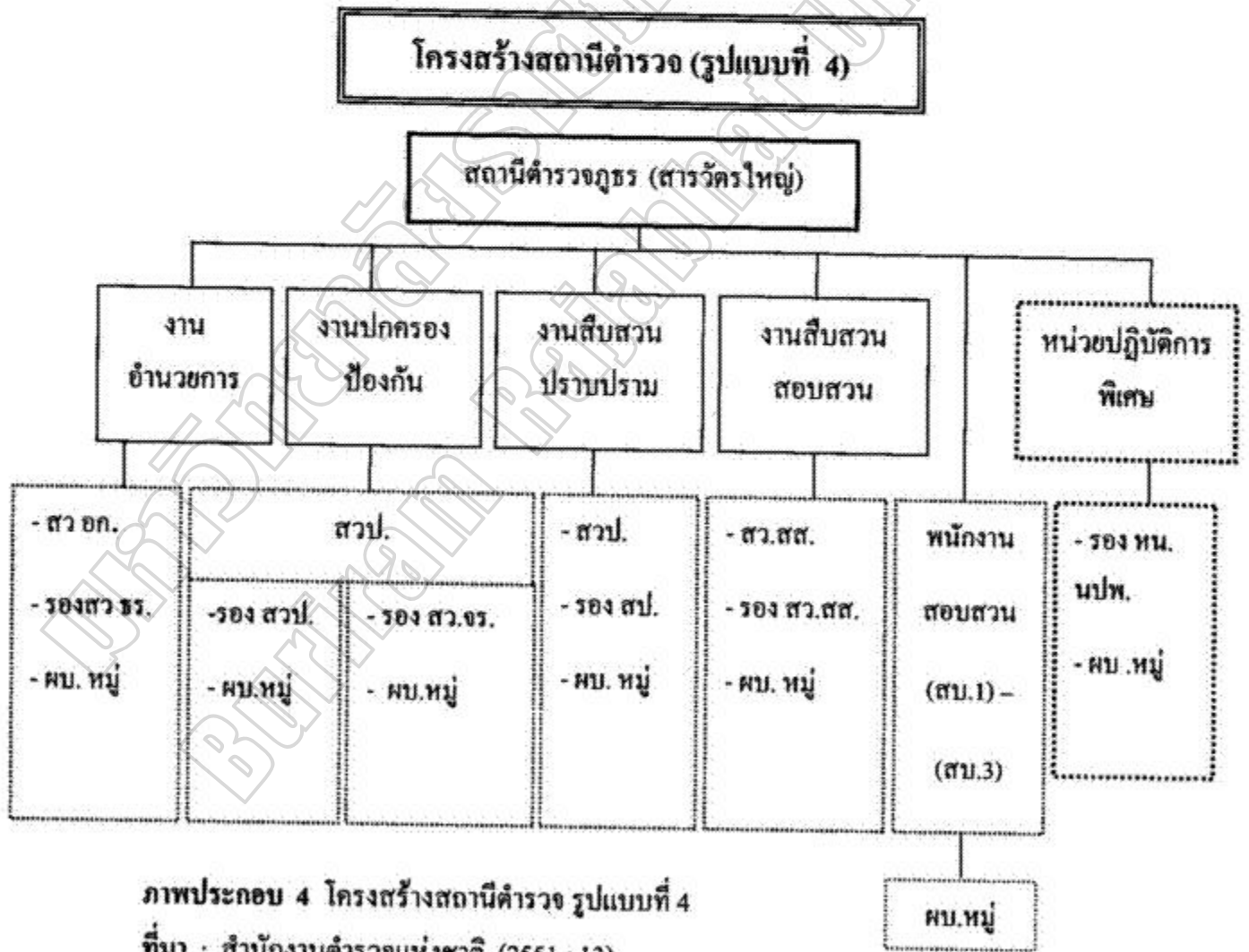

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 3
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 12)

4. รูปแบบที่ 4 สถานีตำรวจที่มีสารวัตรใหญ่เป็นหัวหน้า แบ่งงานในสถานีตำรวจ ออกเป็น 4 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

- 4.1 งานอำนวยการ
- 4.2 งานปกครองป้องกัน
- 4.3 งานสืบสวนปราบปราม
- 4.4 งานสืบสวนสอบสวน
- 4.5 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานมีสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีรองสารวัตร หรือพนักงานสอบสวน และผู้บังคับหมู่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ยกเว้นงานธุรการ มีรองสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีรองสารวัตรและ/หรือผู้บังคับหมู่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แล้วแต่กรณี ส่วนงานจราจรให้รวมอยู่ในงานปกครองป้องกัน

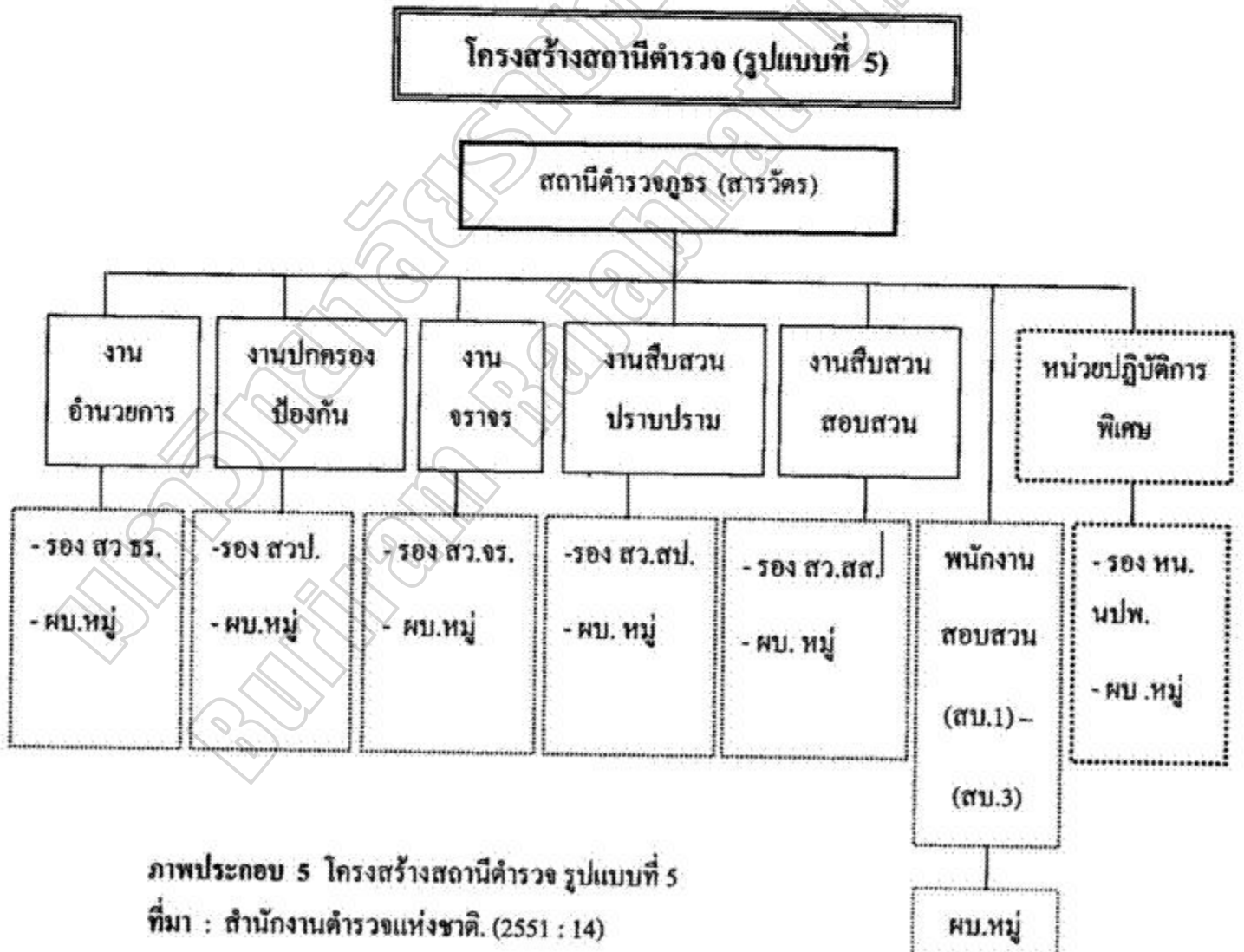

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 4
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 13)

5. รูปแบบที่ 5 สถานีตำรวจที่มีสารวัตรเป็นหัวหน้า แบ่งงานในสถานีตำรวจเป็น 5 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

- 5.1 งานอำนวยความสะดวก
- 5.2 งานปกครองป้องกัน
- 5.3 งานจราจร
- 5.4 งานสืบสวนปราบปราม
- 5.5 งานสืบสวนสอบสวน
- 5.6 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานมีรองสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และมีพนักงานสอบสวนและผู้บังคับหมู่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ บางสถานีตำรวจอาจกำหนดให้มีรองสารวัตรเป็นผู้ปฏิบัติงานเพิ่มในงานที่มีความจำเป็นก็ได้

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 5
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 14)

6. รูปแบบที่ 6 สถานีตำรวจที่มีสารวัตรเป็นหัวหน้า แบ่งงานในสถานีตำรวจออกเป็น 4 งาน และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ได้แก่

- 6.1 งานอำนวยความสะดวก
- 6.2 งานปกครองป้องกัน
- 6.3 งานสืบสวนปราบปราม
- 6.4 งานสืบสวนสอบสวน
- 6.5 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

โดยในแต่ละงานจะมีรองสารวัตรเป็นหัวหน้างาน และพนักงานสอบสวนและผู้บังคับหมู่ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ บางสถานีตำรวจอาจกำหนดให้มีรองสารวัตรเป็นผู้ปฏิบัติงานเพิ่มในงานที่มีความจำเป็นก็ได้ ส่วนงานจราจรอยู่ในงานปกครองป้องกัน

ภาพประกอบ 6 โครงสร้างสถานีตำรวจ รูปแบบที่ 6
ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551 : 15)

อำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจและหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 655 /2550 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2550 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจ และหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจ

สถานีตำรวจ มีอำนาจหน้าที่ถวายความปลอดภัยแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระราชวงศ์ทุกพระองค์ รักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ภายในเขตอำนาจรับผิดชอบ หรือพื้นที่การปกครอง บริการสังคม ตลอดจนรักษากฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีโทษทางอาญา และงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขึ้นการบังคับบัญชาต่อกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 หรือ ตำรวจภูธรจังหวัด แบ่งงานในความรับผิดชอบออกเป็น 5 ลักษณะ และ 1 หน่วยปฏิบัติการ ดังนี้ (คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 655/2550 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2550)

1. งานอำนวย การ มีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก การวางแผน การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและพัฒนาเกี่ยวกับ งานกำลังพล การข่าว นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงาน การส่งกำลังบำรุง งบประมาณ การเงิน สวัสดิการ การพัสดุ พลาธิการ สรรพากร งานจราจร งานกิจการพิเศษ งานความมั่นคง รวมทั้งงานลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. งานปกครองป้องกัน มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน การข่าว ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันอาชญากรรมและรักษาความสงบเรียบร้อย งานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งงานอื่นที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันมิให้อาชญากรรมบังเกิดขึ้น ภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจ รวมทั้งการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

3. งานจราจร มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน การข่าว ปฏิบัติงานในด้านการควบคุม การจราจร และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร งานจราจรตามโครงการพระราชดำริ รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาด้านการจราจร เกิดขึ้น ภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจ ตลอดจนพื้นที่ที่มีการจราจรต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

4. งานสืบสวนปราบปราม มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน การข่าว ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนปราบปรามอาชญากรรมซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีโทษทางอาญาทุกฉบับ การติดตามจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรหรือเครือข่ายที่อยู่เบื้องหลัง รวมทั้งงานอื่นที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง เพื่อมิให้ผู้ใดละเมิดกฎหมายและสร้างอิทธิพลขึ้น

ภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจ รวมทั้งการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

5. งานสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน หาข่าว ปฏิบัติงานในด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำ ความผิด ร่วมกับพนักงานสอบสวน การเปรียบเทียบปรับ การควบคุมผู้ต้องหาส่งพนักงานอัยการ หรือการส่งหมายเรียก หมายจับ หมายศาล รวมทั้งงานอื่นที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่ การปกครองของสถานีตำรวจ รวมทั้งการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

สำหรับพนักงานสอบสวน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาทุก ประเภท ปฏิบัติงานในด้านการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำ ความผิด เพื่ออำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่ การปกครองของสถานีตำรวจ รวมทั้งการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

6. หน่วยปฏิบัติการพิเศษ มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน หาข่าว ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การงัดแงด การก่อการร้าย การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของชาติ ตลอดจนสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยต่าง ๆ ภายในเขตอำนาจ รับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจ รวมทั้งการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนางานดังกล่าว

2. หน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ

หัวหน้าสถานีตำรวจ มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติงานตามภารกิจของ สถานีตำรวจให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และศรัทธาจากประชาชน รองหัวหน้าสถานีตำรวจด้านป้องกันและปราบปราม มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงานปกครองป้องกันและงานสืบสวนปราบปรามรองจากหัวหน้าสถานีตำรวจ แต่สำหรับกรณีที่สถานีตำรวจใด ไม่มีรองหัวหน้าสถานีตำรวจด้านจราจร ให้รับผิดชอบงานจราจร ด้วย รวมทั้งงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

รองหัวหน้าสถานีตำรวจด้านจราจร มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจ งานจราจรรองจากหัวหน้าสถานีตำรวจและงานอื่น ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

รองหัวหน้าสถานีตำรวจด้านสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวนรองจากหัวหน้าสถานีตำรวจ และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

หัวหน้าอำนวยการ มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงานอำนวยการ และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานอำนาจการ มีหน้าที่ ช่วยเหลือหัวหน้างานอำนาจการ ปฏิบัติงาน
อำนาจการและงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ดังนี้

รองสารวัตร ทำหน้าที่อำนาจการ และกิจการพิเศษ

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่ธุรการ ประชาสัมพันธ์ เสมียนประจำวัน พนักงานสื่อสาร
นำสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ กำลึงพล การข่าว แผนงาน งบประมาณ การเงิน พัสดุ กิจการ
พิเศษ

หัวหน้างานปกครองป้องกัน มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงาน
ปกครองป้องกัน และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานปกครองป้องกัน มีหน้าที่ ช่วยเหลือหัวหน้างานปกครองป้องกัน
ปฏิบัติงานปกครองป้องกัน และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ดังนี้

รองสารวัตร ทำหน้าที่ปกครองป้องกัน

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่ธุรการ ประชาสัมพันธ์ เสมียนประจำวัน พนักงานสื่อสาร
เทคโนโลยีสารสนเทศ คู่มือ สายตรวจ จุดตรวจ มวลชนสัมพันธ์

หัวหน้างานจราจร มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงานจราจรและ
งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานจราจร มีหน้าที่ ช่วยเหลือหัวหน้างานจราจร ปฏิบัติงานจราจร และ
งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ ดังนี้

รองสารวัตร ทำหน้าที่จราจร

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่ธุรการ เสมียนประจำวัน เทคโนโลยีสารสนเทศ สายตรวจ
จราจร ตู้จราจร บริการ

หัวหน้างานสืบสวนปราบปราม มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจ
สืบสวนปราบปรามและงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานสืบสวนปราบปราม มีหน้าที่ ช่วยเหลือหัวหน้างานสืบสวนปราบปราม
ปฏิบัติงานสืบสวนปราบปรามและงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ ดังนี้

รองสารวัตร ทำหน้าที่สืบสวนปราบปราม

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่ธุรการ เสมียนประจำวัน สถิติและทะเบียน เทคโนโลยี
สารสนเทศ สืบสวนปราบปราม

หัวหน้างานสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงาน
สืบสวนสอบสวน และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่ ช่วยเหลืองานสืบสวนสอบสวน ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวนและงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ดังนี้

รองสารวัตร ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวน

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่ผู้ช่วยพนักงานสอบสวน รุรการ เสมียนประจำวัน เปรียบเทียบปรับ พิมพ์ลายนิ้วมือ คุมผู้ต้องหา สติติและทะเบียน นำหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศ สืบสวน

พนักงานสอบสวน (สบ.3) – (สบ.1) หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ และ พนักงานสอบสวน มีหน้าที่ รับผิดชอบบริหาร จัดการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาทุกประเภท และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชา มอบหมาย

หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (สบ.2) – (สบ.1) รับผิดชอบบริหาร จัดการ ปฏิบัติภารกิจงานปฏิบัติการพิเศษและงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ผู้ปฏิบัติงานหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ช่วยเหลือหัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษงานหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยมีหน้าที่ดังนี้

รองหัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ทำหน้าที่หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่หน่วยปฏิบัติการพิเศษ

3. การเรียกชื่อ หน้าที่ และคำย่อของตำแหน่งในสถานีตำรวจ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 656 /2550 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2550 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถานีตำรวจ และหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ ดังนี้

ผกก.สภ.	หมายถึง	ผู้กำกับการสถานีตำรวจ
รอง ผกก.ปป	หมายถึง	รองผู้กำกับการป้องกันและปราบปราม
รอง ผกก.ตส.	หมายถึง	รองผู้กำกับการสืบสวนสอบสวน
สว.อก.	หมายถึง	สารวัตรอำนาจการ
สว.ป.	หมายถึง	สารวัตรป้องกันและปราบปราม
สว.จร.	หมายถึง	สารวัตรจราจร
สว.สป.	หมายถึง	สารวัตรสืบสวนปราบปราม
สว.ตส.	หมายถึง	สารวัตรสืบสวนสอบสวน
รอง สว.ร.	หมายถึง	รองสารวัตรรุรการ
รอง สว.ป.	หมายถึง	รองสารวัตรป้องกันและปราบปราม
รอง สว.จร.	หมายถึง	รองสารวัตรจราจร

รอง สว.สป.	หมายถึง	รองสารวัตรสืบสวนปราบปราม
รอง สว.สส.	หมายถึง	รองสารวัตรสืบสวนสอบสวน
หน.นปพ.	หมายถึง	หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ
รอง หน.นปพ.	หมายถึง	รองหัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ
ผบ.หมู่	หมายถึง	ผู้บังคับหมู่

บริบทของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

จากบรรยายสรุปของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย. (2551 : 1) ที่กล่าวว่าเดิมอำเภอระหานทราย เป็นท้องที่ที่ขึ้นอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่กว้างขวางอุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรมากมายทำให้ราษฎรในท้องที่ใกล้เคียงอพยพเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น การมีพื้นที่กว้างขวางทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปกครองกระทรวงมหาดไทย จึงประกาศตั้งเป็นกิ่งอำเภอชื่อว่า “กิ่งอำเภอระหานทราย” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2504 มีเขตการปกครอง 3 ตำบล คือ ตำบลระหานทราย ตำบลปะคำ และตำบลถาวร ต่อมาด้วยความเจริญมากขึ้นได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2506 หลังจากนั้นบ้านเมืองมีความเจริญมากขึ้นประกอบกับประชากรมีความหนาแน่น พื้นที่บางส่วนแยกออกไปเป็นอำเภอปะคำ อำเภอ โนนดินแดง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันเขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรระหานทราย แบ่งออกเป็น 6 ตำบล 84 หมู่บ้าน

ที่ตั้ง สถานีตำรวจภูธรระหานทราย ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ถนนระหานทราย - บ้านกรวด ตำบลระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2483 แต่เดิมเป็นที่พักสายตรวจ หรือสถานีตำรวจตำบล มีหัวหน้าสถานีเป็นผู้บังคับบัญชา (สถานีตำรวจภูธรระหานทราย : 3)

ลักษณะที่ตั้ง สถานีตำรวจภูธรระหานทราย ตั้งอยู่ในตัวอำเภอระหานทราย อยู่ตอนล่างสุดของจังหวัดบุรีรัมย์ ห่างจากศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ประมาณ 99 กิโลเมตร

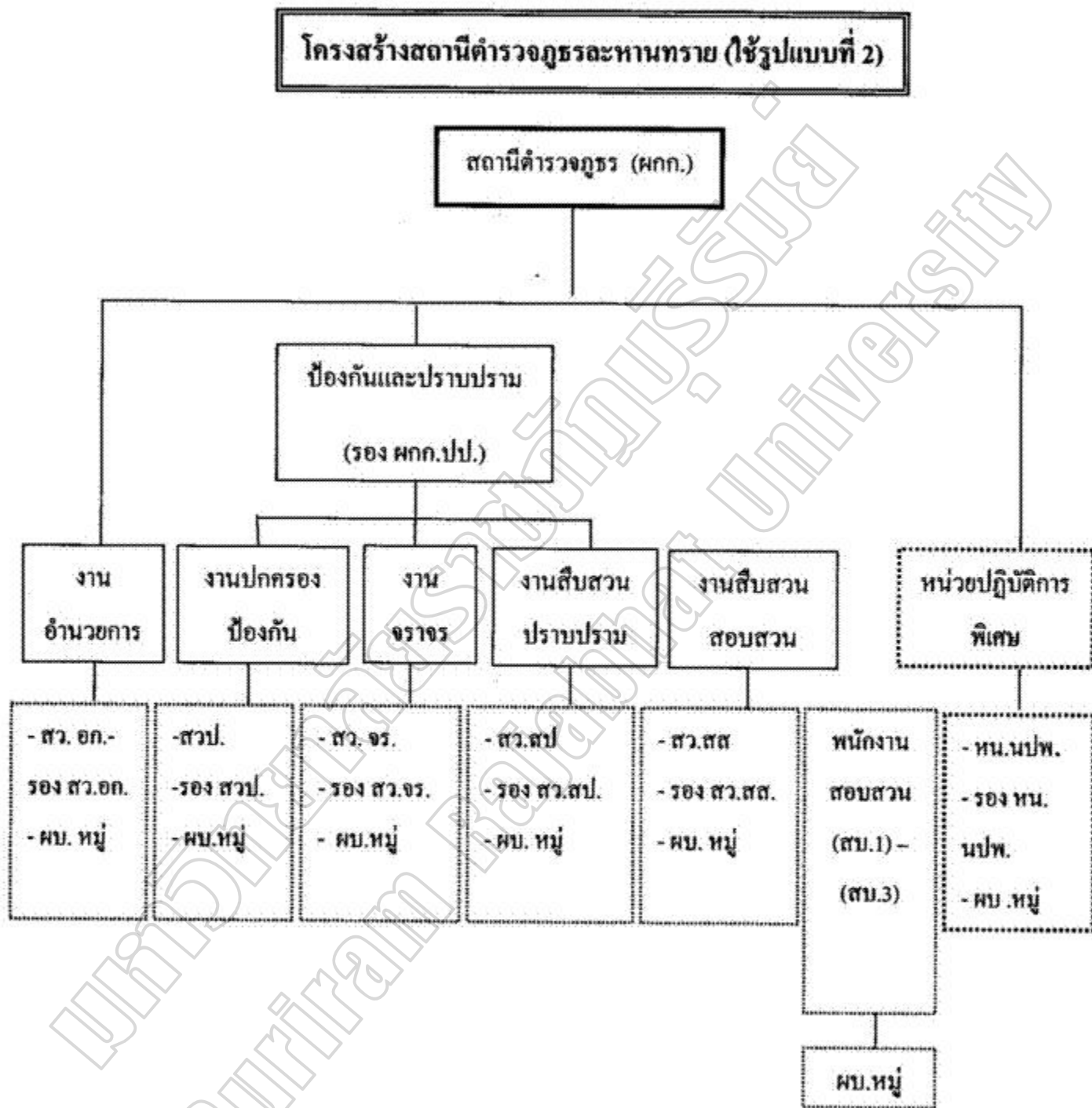
กำลังพล

ชั้นสัญญาบัตร

พ.ต.อ.	1	นาย
พ.ต.ท.	3	นาย
พ.ต.ค.	3	นาย
ร.ต.อ.	-	นาย

ร.ค.ท.	3	นาย
ร.ค.ค.	3	นาย
ชั้นประทวน		
ค.ค.	69	นาย
จ.ศ.ค.	16	นาย
ส.ค.อ.	7	นาย
ส.ค.ท.	2	นาย
ส.ค.ค.	-	นาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาพประกอบ 7 โครงสร้างสถานีดำรงภูธรละหานทราย
ที่มา : บรรยายสรุปสถานีดำรงภูธรละหานทราย. (2551 : 12)

อาณาเขตอำเภอละหานทราย

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลถาวร และตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ทิศใต้ ติดต่อกับประเทศกัมพูชาและตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

3. ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลสัมปอ อำเภอนโนนดินแดง และตำบลหูท่านบ ตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

สภาพพื้นที่รับผิดชอบ

เขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 669 ตร.กม. เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วย 7 องค์การปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เทศบาลตำบลละหานทราย
2. เทศบาลตำบลตาจิง
3. เทศบาลตำบลสำโรงใหม่
4. เทศบาลตำบลหนองแวง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะครอง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกवान
7. องค์การบริหารส่วนตำบลละหานทราย

สภาพทั่วไป

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร มีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 231,410 ไร่ แบ่งการใช้ประโยชน์พื้นที่ได้ดังนี้ การทำนา ไร่ยละ 54 ทำไร่ ไร่ยละ 40 ทำสวน และอื่น ๆ ไร่ยละ 6

พืชไร่ ที่สำคัญ คือ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน

พืชสวน ที่สำคัญ คือ ยางพารา ส้มโชกุน

สัตว์เศรษฐกิจ ที่สำคัญ คือ โค กระบือ สุกร ไก่เนื้อ

รายได้ต่อหัวประชากร 27,725 บาท/คน/ปี

มีธนาคาร 1 แห่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และตู้ ATM

2 แห่ง เป็นของธนาคารกรุงไทยและธนาคารออมสิน

สภาพทางสังคม

โรงเรียนมัธยมศึกษา

4 แห่ง

โรงเรียนประถมศึกษา	35	แห่ง
โรงเรียนเอกชน	2	แห่ง
ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน	1	แห่ง
วัด	7	แห่ง
ที่พักสงฆ์	29	แห่ง
สำนักสงฆ์	5	แห่ง
โรงพยาบาลขนาด 60 เตียง	1	แห่ง
สถานีนอนมัย	5	แห่ง
คลินิก	3	แห่ง
หน่วยควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง	1	แห่ง
สถานที่ท่องเที่ยว		
อ่างเก็บน้ำลำปะเทีย ตำบลหนองแวง		
อ่างเก็บน้ำลำจังหัน ตำบลสำโรงใหม่		
หินหลุม บ้านสันติสุข ตำบลสำโรงใหม่		
หนองละหานทราย ตำบลละหานทราย		
ลานหินหลุม ลานหินตั้ง ผาชมวิว บ้านราษฎร์รักแดน ตำบลหนองแวง		
สวนส้มโชกุน บ้านหนองตาเขาว์ ตำบลหนองแวง		

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหอนทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรหอนทราย อำเภอหอนทราย จังหวัดบุรีรัมย์ นั้นผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กองวิจัยและแผนงาน กรมตำรวจ (2531 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจทัศนคติของประชาชน ต่องานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ พบว่า ประชาชนมักจะได้รับความช่วยเหลือและให้คำแนะนำ จากตำรวจบ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นด้านเอกสาร แผ่นปลิว คำแนะนำด้านการป้องกันอาชญากรรม หรือการไปติดต่อกับตำรวจ นอกจากนี้ประชาชนยังสนใจเข้าชมนิทรรศการที่ตำรวจจัดขึ้น ประชาชนรู้สึกว่าการออกเยี่ยมชุมชนและร่วมสังสรรค์หรือเล่นกีฬากับสมาชิกในชุมชนบ่อยครั้ง ซึ่งทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตำรวจจัดขึ้นมีส่วนช่วยในการลดปัญหา อาชญากรรม ยาเสพติด อบรมเด็ก และเยาวชน จราจร ฯลฯ และเป็นส่วนที่สร้างเสริมตำรวจ มีส่วนช่วยในการลดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด อบรมเด็ก และเยาวชน การจราจร เป็นต้น เป็นส่วนเสริมสร้างให้ตำรวจกับสมาชิกในชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อกัน ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการรวมส่วนใหญ่มีระเบียบวินัยดี พูดจาไพเราะ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงตรง มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ อยากมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านต่าง ๆ และมั่นใจว่า ตำรวจเป็นที่พึ่งได้ยามเมื่อได้รับความเดือดร้อนจากอาชญากรรม

ประหัต เจางาม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความร่วมมือของ ประชาชนที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจในจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดย ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมเป็นอันดับแรก และปราบปรามอาชญากรรมเป็นอันดับรอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกัน อาชญากรรม ประชาชนให้ความร่วมมือในการใส่กุญแจที่อยู่อาศัยเป็นอันดับแรก รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินในที่อยู่อาศัยเป็นอย่างดีเพื่อมิให้เกิดการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินรองลงมา ส่วนด้านปราบปรามอาชญากรรมประชาชนให้ความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกในการ จัดตั้งจุดตรวจของข้าราชการตำรวจเป็นอันดับแรก อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานสืบสวน ปราบปรามอาชญากรรมอย่างจริงจังรองลงมา

สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา สภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาของชุมชน

ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่อยู่อาศัยและทางเข้าออกคับแคบ ปัญหาความแออัดของคนในชุมชน ปัญหาอาชญากรรม มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นในชุมชน มากที่สุด รองลงมาเป็นคดีการพนัน และคดีลักทรัพย์ สำหรับปัญหาเรื่องอาชญากรรม ในชุมชน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากชาวเขาต่างถิ่นที่เข้ามาอยู่ในชุมชน การแก้ไขปัญหอาชญากรรมในชุมชนที่ผ่านมาส่วนใหญ่ใช้วิธีการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจเข้าไปดำเนินการ สำหรับการแก้ไขปัญหา โดยชุมชนมีน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการ อบรมสั่งสอนและตักเตือนสมาชิกในครอบครัวของตนเอง การป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมในชุมชนโดย ใช้วิธีการจัดการฝึกอบรม การบรรยาย และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในส่วนการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเองได้มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระหว่างสมาชิก มีการติดตั้งแสงไฟส่องสว่างบริเวณทางเดินอย่างทั่วถึง ในเวลาดกลางคืน มีการสร้างทางเข้าออก ให้สะดวกรวดเร็ว มีการช่วยกันสอดส่อง และแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัย มีการฝากบ้านให้ เพื่อนบ้านดูแล มีการเลี้ยงสัตว์เอาไว้เฝ้าบ้าน และมีการสร้างบ้านเรือนให้มั่นคงแข็งแรง สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการแสดง ความคิดเห็นและการตัดสินใจ แต่ไม่มีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมหรือโครงการ ส่วนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นการจัดเตรียมสถานที่ และการฟังการบรรยาย ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมของชุมชนคือ ความไม่ไว้วางใจในการปฏิบัติ หน้าที่ของตำรวจ การแตกความสามัคคีของชุมชน การไม่ค่อยมีเวลาว่างของชุมชน และการไม่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นและไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมและชุมชนต้องการคือ กลางคืน การฝากดูแลบ้าน การนำสัตว์เลี้ยงมาใช้เฝ้าบ้าน การจัดตัวแทนชุมชนออกสอดส่องดูแล ความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน มีการแจ้งเบาะแสของบุคคลที่น่าสงสัยที่เข้าไปในชุมชน ให้แก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ การมีตำรวจชุมชนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี การที่ทุกหน่วยงานในชุมชนร่วมกันปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนรักสามัคคี ร่วมมือและช่วยเหลือ ในการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม การประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจในวิธีการป้องกันอาชญากรรม ที่ถูกต้องปลอดภัยแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิด วางแผน ปฏิบัติ และติดตามประเมินผล อย่างจริงจัง ตลอดจนการตั้งคณะกรรมการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและคนในชุมชนร่วมกันเพื่อควบคุมดูแลการย้ายเข้าออกของคนในชุมชน ซึ่งจะช่วยลดปัญหา และป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้

จักรพงษ์ ฟองชัย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจภูธร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย (1) บทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างการ

บริหาร (2) บทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการบริหาร (3) บทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหาร และ (4) บทบาทการมีส่วนร่วมในการดำเนินการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผลการวิจัย พบว่า ผลรวมทั้งหมดของบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และระดับของบทบาทการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

1. บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างการบริหารด้านการวางแผนและปฏิบัติตามแผน พบว่า อยู่ในระดับ "น้อย" ในขณะที่ด้านการตัดสินใจและการประสานงานต่าง ๆ พบว่าอยู่ในระดับมาก
2. บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการบริหารทั้งในด้านวิธีการดำเนินงาน และการกระจายอำนาจสู่เบื้องล่างต่าง ๆ พบว่าอยู่ในระดับมาก
3. บทบาทของประชาชนในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริหารด้านการอำนวยความสะดวก การให้กำลังใจและรางวัล และการประเมินผล พบว่าทั้งหมดต่างอยู่ในระดับมาก
4. บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติกรชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด พบว่าอยู่ในระดับน้อย คือ การสืบสวน การจับกุม และสอบสวน ส่วนการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

พิลาศลักษณ์ อ่อนคำ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว โดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ผู้แทนประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ด้านรับคำร้องเรียนของประชาชน ผู้แทนประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และด้านประสานงานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน ผู้แทนประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

สมหมาย อุปลัมภ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษากรณี ประชาชนในเขตสถานีตำรวจนครบาลบางนา กรุงเทพมหานคร โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ และความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน การสำรวจทำโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางนา อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางนา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ ความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจแตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความต้องการให้สายตรวจเพิ่มความถี่ในการตรวจมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งให้ความสำคัญกับเบาะแสที่ได้รับแจ้งจากประชาชนมากขึ้น

จากผลการศึกษาวิจัยที่กล่าวมา สรุปว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในภารกิจของสถานีตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในภารกิจต่าง ๆ ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่แท้จริงแล้วการปฏิบัติภารกิจของสถานีตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ใช่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่เพียงฝ่ายเดียว จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือการทำงานของตำรวจให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจหน้าที่ ดังนั้น การศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต้องงานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จะสามารถนำระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน มาช่วยในการวางแผนการดำเนินการภารกิจของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีโรงงาน
ด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจรณะหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัด
บุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 8 หมู่บ้าน จำนวน 5,878 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลตำบลละหานทราย : 2551)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน
361 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
(Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 ต.ละหานทราย	1,212	74
2	หมู่ที่ 2 ต.ละหานทราย	760	47
3	หมู่ที่ 3 ต.ละหานทราย	544	33
4	หมู่ที่ 4 ต.ละหานทราย	585	36
5	หมู่ที่ 6 ต.ละหานทราย	594	36
6	หมู่ที่ 7 ต.ละหานทราย	611	38
7	หมู่ที่ 8 ต.ละหานทราย	611	38
8	หมู่ที่ 10 ต.ละหานทราย	961	59
	รวม	5,878	361

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ สถานภาพทางสังคม รายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านงานปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร ด้านงาน สืบสวนปราบปราม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีผลงานด้านป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรละหานทรายอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลงานด้านป้องกันและปราบปราม ตลอดจนสภาพและปัญหาของงานป้องกันและปราบปราม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีผลงานด้านป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ตามกิจกรรม 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านงานปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร และด้านงานสืบสวนปราบปราม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ ทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมตรงสภาพความเป็นจริงเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ มีจำนวน 3 ท่านคือ

2.4.1 คร.ผดุงชาติ ยงค์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภูมิสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 พันตำรวจเอก ประทีป ปิยะทัตศรี ผู้กำกับการ สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.3 พันตำรวจโท วัชร วัชรพันธุ์ รองผู้กำกับการงานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้คณะกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์พิจารณาอีกครั้งแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8731 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์เรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
2. แบบสอบถาม จำนวน 361 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
  2. ลงรหัสแบบสอบถามกำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ
  3. นำแบบสอบถามทุกฉบับประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ
- การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หรือร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
  2. ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปราม สถานีดำรงภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
  3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่ หรือร้อยละและเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4. เกณฑ์การแปลผลตามเกณฑ์ตัดสินการวิเคราะห์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 :

111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
2.51 – 3.50	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.50	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่อ งานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ทำการ วิเคราะห์จำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงใน ตาราง 2 ดังนี้.

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	235	65.1
หญิง	126	34.9
รวม	361	100
อายุ		
18 – 30 ปี	45	12.5
31 - 39 ปี	206	57.1
40 – 49 ปี	98	27.1
50 ปีขึ้นไป	12	3.3
รวม	361	100
สถานภาพ		
โสด	73	20.2
สมรส	251	69.5
หย่าร้าง/หม้าย	37	10.3
รวม	361	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	39	10.8
มัธยมศึกษา / ปวช.	116	32.1
อนุปริญญา / ปวส.	47	13.0
ปริญญาตรี	145	40.2
สูงกว่าปริญญาตรี	14	3.9
รวม	361	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	68	18.8
อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย	144	40.0
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	97	26.8
พนักงานจ้าง / ลูกจ้างเอกชน	52	14.4
รวม	361	100
สถานภาพทางสังคม		
สมาชิก อปพร.	40	11.0
อาสาสมัครตำรวจบ้าน	61	16.9
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	22	6.1
สมาชิกสภาเทศบาล	6	1.7
กรรมการชุมชน / อสม.	32	8.9
ประชาชนทั่วไป	200	55.4
รวม	361	100
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	12	3.3
5,001 - 10,000 บาท	149	41.2
10,001 - 15,000 บาท	105	29.1
15,001 - 20,000 บาท	57	15.8
20,001 - 25,000 บาท	36	10.0
25,001 บาท ขึ้นไป	2	0.6
รวม	361	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 361 คน เมื่อจำแนกเพศ ปรากฏว่า เป็นเพศชาย จำนวน 235 คน (ร้อยละ 65.1) และเป็นเพศหญิงจำนวน 126 คน (ร้อยละ 34.9)

จำแนกตามอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 31-39 ปี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 206 คน (ร้อยละ 57.1) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 98 คน (ร้อยละ 27.1) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.3)

จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏว่า สถานภาพสมรส มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 251 คน (ร้อยละ 69.5) รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 73 คน (ร้อยละ 20.2)

จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า ระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 145 คน (ร้อยละ 40.2) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 116 คน (ร้อยละ 32.1) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.9)

จำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 144 คน (ร้อยละ 40.0) รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 97 คน (ร้อยละ 26.8) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อาชีพพนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 52 คน (ร้อยละ 14.4)

จำแนกตามสถานภาพทางสังคม ปรากฏว่า เป็นประชาชนทั่วไป มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 200 คน (ร้อยละ 55.4) รองลงมาคือ เป็นอาสาสมัครคำรวจบ้าน จำนวน 61 คน (ร้อยละ 16.9) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เป็นสมาชิกสหภาพเทศบาล จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.7)

จำแนกตามรายได้ ปรากฏว่า ช่วงรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 149 คน (ร้อยละ 41.2) รองลงมาคือ ช่วง 10,001 – 15,001 บาท จำนวน 105 คน (ร้อยละ 29.1) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วง 25,001 ขึ้นไป จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.6)

ตอนที่ 2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีต่อ
งานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอละหานทราย จังหวัด
บุรีรัมย์ ดังตาราง 3-6 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลละหานทรายที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจ
ตระเวนชายแดน อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านงานปกครองป้องกัน	2.92	.570	ปานกลาง
2. ด้านงานจราจร	3.23	.457	ปานกลาง
3. ด้านงานสืบสวนปราบปราม	2.83	.589	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.99	.467	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มี
ต่องานด้านป้องกันและปราบปราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้าน
งานจราจร ด้านงานปกครองป้องกัน และ ด้านงานสืบสวนปราบปราม ($\bar{X} = 3.23$, $\bar{X} = 2.92$,
และ $\bar{X} = 2.83$ ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจตระเวนตรวจ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานปกครองป้องกัน โดยภาพรวมและรายข้อ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านงานปกครองป้องกัน			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.ละหานทราย ในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ	2.96	.784	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนในงานป้องกันอาชญากรรมกับ สก.ละหานทราย	2.50	1.145	น้อย
3. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมตามที่ทาง สก.ละหานทราย จัดขึ้น	3.04	.857	ปานกลาง
4. ท่านได้แนะนำให้คนในละแวกบ้านปิดประตู - หน้าต่าง ให้มิดชิดก่อนนอนหรือออกจากบ้าน	3.33	.836	ปานกลาง
5. ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ กับคนในชุมชน	3.33	.855	ปานกลาง
6. ท่านได้สอดส่อง ดูแล ตรวจสอบ และเฝ้าระวังบริเวณชุมชนของท่านร่วมกับ สก.ละหานทราย	3.36	.863	ปานกลาง
7. ท่านสนับสนุน สก.ละหานทราย ด้วยการเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในชุมชน	3.21	.943	ปานกลาง
8. ท่านได้สอดส่อง ดูแลสถานบริการ และแหล่งมั่วสุม	3.21	.943	ปานกลาง
9. ท่านสนับสนุน สก.ละหานทราย ด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอันเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม	2.59	.942	ปานกลาง
10. ท่านได้ร่วมติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ สก.ละหานทราย	1.95	.961	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.95	.570	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีผลงานด้านป้องกันและปราบปราม ด้านงานปกครองป้องกัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 2 และข้อที่ 10 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 ท่านได้สอดคล้อง ดูแล ตรวจตรา และเฝ้าระวังบริเวณชุมชนของท่านร่วมกับ สภ.ละหานทราย ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ท่านได้แนะนำให้คนในละแวกบ้านปิดประตู - หน้าต่างให้มีจิตก่อนนอนหรือออกจากบ้าน และ ข้อ 5 ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ กับคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.33$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 10 ท่านได้ร่วมติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ สภ.ละหานทราย ($\bar{X} = 1.95$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสะพานทรายที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอสะพานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานจราจร โดยภาพรวมและรายข้อ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านงานจราจร			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.สะพานทราย ในเรื่องงานจราจร	2.98	.758	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนในงานจราจรกับ สก.สะพานทราย	2.52	1.101	ปานกลาง
3. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานจราจรตามที่ทาง สก.สะพานทราย จัดขึ้น	3.23	.785	ปานกลาง
4. ท่านได้ช่วยเหลือผู้ประสบเหตุจากการจราจร เมื่อพบเห็นเหตุการณ์	3.66	.771	มาก
5. ท่านสนับสนุน สก.สะพานทราย ด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอันเกี่ยวกับงานจราจร	3.80	1.100	มาก
6. ท่านได้ร่วมในการรณรงค์การเคารพกฎจราจรกับ สก.สะพานทราย	3.66	.804	มาก
7. ท่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎระเบียบจราจรและชี้แนะให้สมาชิกในครอบครัว และคนในชุมชนปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร	3.80	.847	มาก
8. ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัว และคนในชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร	3.90	.851	มาก
9. ท่านได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานจราจรกับ สก.สะพานทราย	1.58	.891	น้อย
10. ท่านได้ร่วมติดตามประเมินผลเกี่ยวกับงานจราจรของ สก.สะพานทราย	1.99	.932	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.23	.457	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีค่องานด้านป้องกันและปราบปราม ด้านงานจราจร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 1,2 และ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 9 และ 10 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ 8 ท่านปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือข้อที่ 7 ท่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎระเบียบจราจร และชี้แนะให้สมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร ($\bar{X} = 3.80$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 10 ท่านได้ร่วมติดตามประเมินผลเกี่ยวกับงานจราจร ของ สก. ละหานทราย ($\bar{X} = 1.99$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีคํงานค้ำป้องกั้นและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ค้ำงานสืบสวนปราบปราม โดยภาพรวมและรายข้อ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ค้ำงานสืบสวนปราบปราม			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.ละหานทราย ในเรื่องงานสืบสวนปราบปราม	2.78	.877	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนงานสืบสวนปราบปรามกับสก.ละหานทราย	2.39	1.051	ปานกลาง
3. ท่านได้ประสานงานกับ สก.ละหานทราย ด้วยการแจ้งข่าว และชี้เบาะแสการกระทำความผิด	3.00	.857	ปานกลาง
4. ท่านได้ประสานงานกับ สก.ละหานทราย ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติบุคคลในชุมชน	3.22	.787	ปานกลาง
5. ท่านได้ประสานกับ สก.ละหานทราย เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในชุมชนของท่าน	3.16	.849	ปานกลาง
6. ท่านให้ความร่วมมือในการเป็นพยานบอกข้อเท็จจริงในคดีอาชญากรรมต่อพนักงานสอบสวนหรือศาล	3.06	1.022	ปานกลาง
7. ท่านสนับสนุน สก.ละหานทรายด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอื่นเกี่ยวกับงานสืบสวนปราบปราม	2.96	1.065	ปานกลาง
8. ท่านได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานสืบสวนปราบปรามกับ สก.ละหานทราย	3.07	.899	ปานกลาง
9. ท่านได้ให้ความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกในการค้ำเนินการสืบสวนปราบปรามของ สก.ละหานทราย	2.82	.999	ปานกลาง
10. ท่านได้ร่วมคิดตามประเมินผลร่วมกับ สก.ละหานทรายในงานสืบสวนปราบปราม	1.87	.929	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.83	.589	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีคํางานด้านป้องกันและปราบปราม คํางานสืบสวนปราบปราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ 10 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 ท่านได้ประสานงานกับสภ.ละหานทราย ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติบุคคลในชุมชน ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือข้อที่ 5 ท่านได้ประสานกับ สภ.ละหานทราย เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 3.16$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 10 ท่านได้ร่วมติดตามประเมินผลร่วมกับ สภ.ละหานทราย ในงานสืบสวนปราบปราม ($\bar{X} = 1.87$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตาราง 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ควรส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับตำรวจให้มาก	27	27.55
2	ควรให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	21	21.43
3	ควรจัดอาสาสมัครตำรวจบ้าน ออกตรวจตราป้องกันภัยในช่วงกลางคืน	17	17.35
4	ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกกวาดล้างการจราจรตามซอยค่าง ๆ ในชุมชน	14	14.29
5.	ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอ	11	11.22
6.	ให้จัดหาค่าตอบแทนแก่อาสาสมัครหรือผู้ช่วยเหลือตำรวจ	8	8.16
	รวม	98	100

จากตาราง 7 พบว่า ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ควรส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับตำรวจให้มาก (ร้อยละ 27.55) รองลงมา คือ ข้อที่ 2 ควรให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง (ร้อยละ 21.43) และ ข้อที่ 3 ควรจัดอาสาสมัครตำรวจบ้าน ออกตรวจตราป้องกันภัยในช่วงกลางคืน (ร้อยละ 17.35) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่อ งานป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัด บุรีรัมย์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่อ งาน ด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร จำนวน 5,878 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน แล้ว ทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาของแบบ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ และแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขต เทศบาลตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่ม ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ความวิธ ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.8731

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน แล้วเก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ทั้งหมด 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่
หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย
ที่มีต่องานป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัด
บุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยการ
แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ละหานทรายที่มีต่องานป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ
ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกัน
และปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า
โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
เช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ คือด้านงานจราจร ด้านงานปกครอง
ป้องกัน และ ด้านงานสืบสวนปราบปราม ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล
ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย
อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ควรส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
กับตำรวจให้มาก ควรให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ
และต่อเนื่อง และ ควรจัดอาสาสมัครตำรวจบ้าน ออกตรวจตราป้องกันภัยในช่วงกลางคืน

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่น่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงานปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร และด้านงานสืบสวนปราบปราม โดยภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ สาเหตุคงเนื่องมาจาก การที่ประชาชนยังไม่รู้และเข้าใจในระบบงานของตำรวจ ประกอบการได้รับการประชาสัมพันธ์เชิญชวนและการแสวงหาความร่วมมือนั้นค่อนข้างน้อย ทำให้ประชาชนเข้ามาจับตาทักกับการมีส่วนร่วมได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ พิลาศลักษณ์ อ่อนคำ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ในสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ประหยัด เงามาม (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจในจังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมเป็นอันดับแรก

2. ผลจากการศึกษาวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านงานปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร และด้านงานสืบสวนปราบปราม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2.1 เมื่อพิจารณาด้านงานปกครองป้องกัน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จากข้อคำถามทั้ง 10 ข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ 2 และ 10 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ประชาชนจึงคิดว่าการป้องกันปัญหาอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น เมื่อเกิดปัญหาอาชญากรรมก็จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปดำเนินการแก้ไขปัญหา จึงทำให้บทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมอยู่ใน

ระดับไม่มากนัก สอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ พิลาศลักษณ์ อ่อนคำ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานี ตำรวจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ สมหมาย อุปถัมภ์ (2548 : 108) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ศึกษากรณี ประชาชนในเขตสถานีตำรวจนครบาลบางนา พบว่า ด้านการเรียนรู้การ ป้องกันหรือฝึกอบรมการป้องกัน ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพงษ์ ฟองชัย (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาท การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า ของบทบาทการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมาก

2.2 เมื่อพิจารณาด้านงานจราจร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จากข้อคำถามทั้ง 10 ข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ 1,2 และ 3 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 9 และ 10 อยู่ใน ระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจว่า การปฏิบัติงานทางด้านจราจร ไม่ว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวก การจัดระบบการจราจร การ แก้ไขปัญหาการจราจร หรือการบังคับใช้กฎหมาย นั้น เป็นหน้าที่ของตำรวจโดยตรง ประชาชนอาจ ให้ความร่วมมือได้เพียงการปฏิบัติตามกฎจราจร ประชาชนจึงขาดโอกาสในการร่วมคิด ร่วม วางแผน ในการจัดการจราจรหรือร่วมปฏิบัติงานในการ ช่วยเหลือจัดการจราจรในชุมชน จึงทำให้ ระดับการมีส่วนร่วมด้านงานจราจร อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ พิลาศ ลักษณ์ อ่อนคำ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขต พื้นที่ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว พบว่าด้านประสาน งานการตรวจสอบและติดตามการ ปฏิบัติงาน ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ผลงาน การวิจัยของ สมหมาย อุปถัมภ์ (2548 : 108) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษากรณี ประชาชนในเขตสถานีตำรวจ นครบาลบางนา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประชาชนมีระดับการมี ส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 เมื่อพิจารณาคำงานสืบสวนและปราบปราม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จากข้อคำถามทั้ง 10 ข้อ ปรากฏว่า ข้อที่ 10 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะของงานด้านสืบสวนปราบปราม นั้น เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดกฎหมาย ผู้ต้องหา หรือคนร้าย ซึ่งนอกจากเป็นงานที่มีความยุ่งยาก สลับซับซ้อนแล้วยังเป็นงานที่เสี่ยงและอันตรายพอสมควร ประชาชนส่วนใหญ่จึงไม่อยากจะเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่ค่อยให้ความสนใจ เนื่องจากเกรงว่าจะได้รับอันตรายจากคนร้ายหรือผู้มีอิทธิพล แต่ที่พอจะมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้ข้อมูล ข่าวสาร หรือแจ้งเบาะแส ก็จะเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สมาชิกหรืออาสาสมัครต่าง ๆ ที่ผ่านการฝึกอบรมจากตำรวจ และผู้ที่ได้รับความเสียหาย จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมด้านงานสืบสวนปราบปราม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ สมหมาย อุปลัมภ์ (2548 : 108) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษากรณี ประชาชนในเขตสถานีตำรวจนครบาลบางนา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และด้านสนับสนุนกิจการตำรวจ ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ พิลาศลักษณ์ อ่อนคำ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว พบว่า ด้านประสานงานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ จักรพงษ์ ฟองชัย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธร ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ การสืบสวน การจับกุม และสอบสวน อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลจากการการศึกษาวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานปกครองป้องกัน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามข้อที่ 6 ท่านได้สอดคล้อง คุณแล ตรวจตรา และเฝ้าระวัง

บริเวณชุมชนของท่านร่วมกับ สก.ละหานทราย ซึ่งเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่ยังไม่อยู่ในระดับมาก จึงควรจะต้องมีการแนะนำ ประชาสัมพันธ์ และขอความร่วมมือจากประชาชน ในการตรวจตราและเฝ้าระวัง ชุมชน ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 10 ท่านได้ร่วมติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ สก.ละหานทราย จึงควรจะต้องจัดให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสเข้าร่วมในการติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน และเนื่องจากงานปกครองป้องกันเป็นงานที่มีสำคัญมาก เพราะถือเป็นหัวใจหลักในการปฏิบัติงานของตำรวจเพื่อที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชนของตน การรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน จึงสมควรที่ทางสถานีตำรวจ หรือผู้บริหาร จะต้องให้ความสำคัญ ในการปฏิบัติงานของตำรวจให้มากขึ้น โดยเฉพาะการแสวงหาความร่วมมือกับประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รับรู้หรือรับทราบถึงแนวทางและวิธีการปฏิบัติงานและร่วมวางแผนงาน เสนอแนะความคิดเห็นในการปฏิบัติงานปกครองป้องกันให้มากขึ้น นอกจากนี้ ต้องให้ประชาชน ได้มีบทบาทเข้าร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาวางแผนการปฏิบัติในครั้งต่อไปด้วย เป็นการสร้างความเชื่อมั่น สร้างความใกล้ชิดระหว่างประชาชนกับตำรวจ ได้เป็นอย่างดี

2. ผลจากการการศึกษาวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของ สถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานจราจร พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามข้อที่ 8 ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จึงควรที่ดำเนินการด้านการรณรงค์ ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนถือปฏิบัติและเคารพกฎจราจร อย่างต่อเนื่องและมากขึ้น ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 10 ท่านได้ร่วมติดตามประเมินผลเกี่ยวกับงานจราจร ของ สก.ละหานทราย จึงควรจะต้องจัดให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสเข้าร่วมในการติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติด้านงานจราจร และควรดำเนินการในภาพรวมเพิ่มเติม คือ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เพิ่มมาตรการและการปฏิบัติ ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับภาคส่วนของประชาชนให้มากขึ้น ด้วยการเชิญชวนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เข้ามามีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ การร่วมวางแผน การให้ความรู้ การอบรมเกี่ยวกับกฎหมายจราจร โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร การติดตามประเมินผล ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจราจร รวมถึงเป็นการสร้างความเข้าใจ และขจัดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชน กับฝ่ายปฏิบัติงานด้านจราจรด้วยในตัว

3. ผลจากการการศึกษาวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงานสืบสวนปราบปราม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามข้อที่ 4 ท่านได้ประสานงานกับ สก.ละหานทราย ด้วยการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติบุคคลในชุมชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จึงควรที่จะยังคงให้มีการประสาน ขอความร่วมมือจากประชาชนในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติ หน้าที่สืบสวน ปราบปราม จับกุม อย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 10 ท่านได้ ร่วมติดตามประเมินผลร่วมกับ สก.ละหานทราย ในงานสืบสวนปราบปราม จึงควรจะต้องจัดให้ ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติด้านงานสืบสวนปราบปราม ให้มากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับงานด้านปกครองป้องกัน และด้านงานจราจร และเพื่อให้ระดับการ มีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มอยู่ในระดับมาก หรือมากที่สุด ทางสถานีตำรวจภูธรละหานทราย ต้องเพิ่มมาตรการในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยการเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสืบสวนปราบปราม เพราะประชาชนถือเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญ เนื่องจากอาศัยอยู่ในชุมชนใกล้ชิด กับเหตุการณ์ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ตำรวจไปสร้างความสัมพันธ์ สร้างความเชื่อมั่นและปฏิบัติตนให้ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ทำให้เกิดการยอมรับ เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา แล้ว ย่อมจะก่อให้เกิด ความร่วมมือตามมา และก็จะได้รับความร่วมมือในการสืบสวนและปราบปรามจากประชาชนเป็น อย่างดี ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จ ส่งผลให้ชุมชนและสังคมมีความ ปลอดภัยและสงบสุข

4. จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลละหานทราย ที่มีต่องานป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลปรากฏ ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งด้านงาน ปกครองป้องกัน ด้านงานจราจร และด้านงานสืบสวนปราบปราม ซึ่งทำให้ทราบว่า การปฏิบัติงาน ในภารกิจหน้าที่ และทั้งการประสานงาน การแสวงหาความร่วมมือระหว่างของตำรวจกับประชาชน ในพื้นที่ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น สถานีตำรวจภูธรละหานทราย ควรจะต้อง เร่งรัด และปรับกระบวนการ แผนงาน นโยบาย หรือกำหนด โครงการ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในพื้นที่ให้บังเกิดผลให้มากขึ้นกว่าเดิม และครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกชุมชน เพื่อให้มีการ ประสานงานและสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจและเข้าถึงซึ่งกัน และกัน เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจด้วยการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ตำรวจให้มากขึ้น ให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงการร่วมรับผิดชอบชุมชนและสังคม

พร้อมทั้งกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือกับทางราชการเพื่อป้องกันและลดปัญหาการเกิดอาชญากรรม รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาส แสดงความคิดเห็น ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน ของตำรวจ นอกจากนี้ควรดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการในการประชาสัมพันธ์ การอบรม บรรยาย ความรู้ให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ภารกิจ การปฏิบัติ ของตำรวจ มีความรู้ในการระวัง ป้องกันเหตุร้าย ภัยอันตราย และการเกิดอาชญากรรม พร้อมทั้ง วิธีการและช่องทางการแจ้งเหตุ การแจ้งเบาะแส หรือพุดติการณ์ของคนร้าย ซึ่งการดำเนินงานและ มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้มีผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการรักษา ความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัย การจัดการด้านจราจร การป้องกันและแก้ไขปัญหา อาชญากรรม และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่ของตำรวจ และจะส่งผลให้การมีส่วนร่วม ของประชาชน อยู่ในระดับที่มาก และมากที่สุดได้ในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธร ละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
2. ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือของประชาชนในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
3. ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจภูธร ละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ ชมดี. (2524). การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเวดล้อมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ คั่นทะนะนัย (2542). ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กองวิจัยและแผนงาน. กรมตำรวจ. (2531). รายงานการวิจัย เรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่องานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการตำรวจนครบาล.
- จักรพงษ์ ฟองชัย. (2545). บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2525). การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรงพล คุ้มทอง. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะเทศบาลตำบลศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2527). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สกคีสโภาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม. : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2541) กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2530). การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลักทฤษฎีและมาตรการ. กรุงเทพฯ.
- ประหยัด เงามาม. (2541). ความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจในจังหวัดชลบุรี. ปรียญานิพนธ์ การบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา. ชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิบูลย์ ไชยคุณ. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควระบม-สีียด : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควระบม-สีียด (1), (2). วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชา โยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิลาศลักษณ์ อ่อนคำ. (2545). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ กรณีศึกษาผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ในสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชา โยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. (2527). กลวิธีและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์การพิมพ์.
- โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. กองบังคับการวิชาการ. (2551). การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การปฏิบัติงานตามยุทธวิธีตำรวจ การบริหารงานยุติธรรมทางอาญา. นครปฐม : พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วันชัย สุวรรณศิริเขต. (2534). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายของข้าราชการไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายชุมชนสัมพันธ์ ของกองบัญชาการตำรวจภูธร 3. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิสูตร ธนชัยวิวัฒน์. (2552). พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุทรไพศาล
- สถานีตำรวจภูธรระหานทราย. (2551). บรรยายสรุปสถานีตำรวจภูธรระหานทราย.
บุรีรัมย์ : ม.ป.พ. อัดสำเนา
- สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์. (2545) สภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). เชียงใหม่. สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สุทิน บุญญาธิการ, ดวงพร บุญครบ, รักกิจ ศรีสรินทร์. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารการมีส่วนร่วมของประชาชน : กรณีศึกษาโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันดำรงราชานุภาพ.
- สมหมาย อุปถัมภ์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตสถานีตำรวจนครบาลบางนา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. (สาขาวิชา โยบายสาธารณะ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). เอกสารประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2550). รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551). แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2550 – 2554. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551). แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการ

สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลละหานทราย. (2551). การตรวจสอบจากทะเบียนบ้าน. (คัดสำเนา).

สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร. (2549). เอกสารประกอบการประชุม. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.moph.go.th/opdc/data/2/>.

อำนวยการ จันทระเกศ. (2541). การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คร. ผดุงชาติ ชังดี

ด้วย ร.ค.ศ.ฐาภร เขียวนิล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีค่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจรลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน ตะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศบ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จิวะ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พันตำรวจเอกประทีป ปิยะทัตศรี

ด้วย ร.ศ.ศ.ฐาغر เขียวนิล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๖๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเชียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พันตำรวจโทวัชร วัชรพันธุ์

ด้วย ร.ต.ท.ฐากร เขียวนิล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ที่มีค่องานด้านป้องกันและปราบปราม ของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๖๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๔๔๕.๑๑/ว ๑๔๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลปะคำ

ด้วย ร.ค.ศ ฐากร เขียวนิล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทราย ต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี ร.ศ.ประชัน คณะวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ ร.ค.ศ ฐากร เขียวนิล ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙๖๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๔๑๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลละหานทราย

ด้วย ร.ค.ศ.ฐากร เขียวนิล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลละหานทรายค่อนข้างด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจระหานทราย โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน ทะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอกความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๔๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่องานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานี

ตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ใช้ประกอบการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อ
งานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขอความกรุณาท่านตอบข้อคำถามให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด ผลการศึกษานี้ผู้วิจัย
จะนำไปประกอบการทำภาคนิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ "การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่องานด้านป้องกัน
และปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์" ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม เกี่ยวกับงานด้านป้องกันและปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอ
ละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อความถูกต้องครบถ้วนในการวิเคราะห์
ข้อมูล

5. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จากการตอบ
แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นภาพรวมใน
เชิงวิชาการเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่าน

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ธรากร เขียวนิล

นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 18 - 30 ปี 2. 31 - 39 ปี
 3. 40 - 49 ปี 4. 50 ปี ขึ้นไป

3. สถานภาพ

1. โสด 2. สมรส
 3. หย่าร้าง / หม้าย

4. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา/ปวช.
 3. อนุปริญญา/ปวส. 4. ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

1. เกษตรกรรม/รับจ้างทั่วไป 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 3. รัฐบาล/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 4. พนักงานหรือลูกจ้างภาคธุรกิจเอกชน
 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. สถานภาพทางสังคม

1. สมาชิก อปปร. 2. ดำรงบ้าน
 3. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 4. สมาชิกสภาเทศบาล
 5. คณะกรรมการชุมชน/อสม. 6. ประชาชนทั่วไป

7. รายได้ต่อเดือน

1. ไม่เกิน 5,000 บาท 2. 5,001 - 10,000 บาท
 3. 10,001 - 15,000 บาท 4. 15,001 - 20,000 บาท
 5. 20,001 - 25,000 บาท 6. 25,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่องานด้านป้องกันและ
ปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรละหานทราย อำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์”

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

	การดำเนินการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านงานปกครองป้องกัน					
1.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.ละหานทราย ในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ	...	...	...	...	...
2.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนในงานป้องกัน อาชญากรรมกับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
3.	ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ตามที่ทาง สก.ละหานทราย จัดขึ้น	...	...	...	...	...
4.	ท่านได้แนะนำให้คนในละแวกบ้านปิดประตู - หน้าต่าง ให้มิดชิดก่อนนอนหรือออกจากบ้าน	...	...	...	...	...
5.	ท่านเคยให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมต่าง ๆ กับคนในชุมชน	...	...	...	...	...
6.	ท่านได้สอดส่อง ดูแล ตรวจสอบ และเฝ้าระวังบริเวณชุมชน ของท่านร่วมกับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
7.	ท่านสนับสนุน สก.ละหานทราย ด้วยการเข้าร่วมประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในชุมชน	...	...	...	...	...
8.	ท่านได้สอดส่อง ดูแลสถานบริการ และแหล่งมั่วสุม	...	...	...	...	...

	การดำเนินการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
9.	ท่านสนับสนุน สก.ละหานทราย ด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอื่นเกี่ยวกับการป้องกัน อาชญากรรม	...	...	...	...	...
10.	ท่านได้ร่วมติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
ด้านงานจราจร						
11.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.ละหานทราย ในเรื่องงานจราจร	...	...	...	...	...
12.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนในงานจราจร กับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
13.	ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานจราจรตามที่ทาง สก.ละหานทราย จัดขึ้น	...	...	...	...	...
14.	ท่านได้ช่วยเหลือผู้ประสบเหตุจากการจราจร เมื่อพบเห็น เหตุการณ์	...	...	...	...	...
15.	ท่านสนับสนุน สก.ละหานทราย ด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอื่นเกี่ยวกับงานจราจร	...	...	...	...	...
16.	ท่านได้ร่วมในการรณรงค์การเคารพกฎจราจรกับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
17.	ท่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎระเบียบจราจรและ ชี้แนะให้สมาชิกในครอบครัว และคนในชุมชนปฏิบัติตาม กฎระเบียบจราจร	...	...	...	...	...
18.	ท่านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัว และ คนในชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบจราจร	...	...	...	...	...
19.	ท่านได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานจราจร กับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
20.	ท่านได้ร่วมติดตามประเมินผลเกี่ยวกับงาน จราจร ของ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...

	การดำเนินการ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านงานสืบสวนปราบปราม					
21.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับ สก.ละหานทราย ในเรื่องงานสืบสวนปราบปราม	...	...	...	...	...
22.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวางแผนงานสืบสวนปราบปรามกับสก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
23.	ท่านได้ประสานงานกับ สก.ละหานทราย ด้วยการแจ้งข่าว และชี้เบาะแสการกระทำผิด	...	...	...	...	...
24.	ท่านได้ประสานงานกับ สก.ละหานทราย ด้วยการให้ข้อมูล เกี่ยวกับประวัติบุคคลในชุมชน	...	...	...	...	...
25.	ท่านได้ประสานกับ สก.ละหานทราย เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้น ในชุมชนของท่าน	...	...	...	...	...
26.	ท่านให้ความร่วมมือในการเป็นพยานบอกข้อเท็จจริงในคดี อาชญากรรมต่อพนักงานสอบสวนหรือศาล	...	...	...	...	...
27.	ท่านสนับสนุน สก.ละหานทรายด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอื่นเกี่ยวกับงานสืบสวนปราบปราม	...	...	...	...	...
28.	ท่าน ได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานสืบสวนปราบปรามกับ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
29.	ท่าน ได้ให้ความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินการสืบสวนปราบปรามของ สก.ละหานทราย	...	...	...	...	...
30.	ท่าน ได้ร่วมติดตามประเมินผลร่วมกับ สก.ละหานทราย ในงานสืบสวนปราบปราม	...	...	...	...	...

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีค่องานป้องกันและปราบปราม
ของสถานีตำรวจภูธรสะพานทราย อำเภอสะพานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q01	115.6667	75.8851	.6594	.8626
Q02	115.8333	76.3506	.6162	.8637
Q03	115.7667	76.6678	.5537	.8652
Q04	115.7000	76.4241	.6293	.8635
Q05	115.8000	75.2000	.6903	.8615
Q06	115.5667	80.0471	.3233	.8714
Q07	115.7000	75.7345	.5983	.8638
Q08	115.9000	75.7483	.5494	.8652
Q09	118.1000	85.6793	-.1331	.8801
Q10	115.7667	75.2195	.6691	.8620
Q11	115.4333	81.1506	.2713	.8723
Q12	115.1000	80.5759	.4169	.8694
Q13	115.3000	80.8379	.3873	.8699
Q14	115.4000	80.7310	.2782	.8724
Q15	118.1000	86.6448	-.2089	.8827
Q16	115.8333	81.3851	.2899	.8717
Q17	115.7000	81.0448	.4029	.8698
Q18	115.5333	78.0506	.4462	.8682
Q19	115.4333	80.5989	.3607	.8703
Q20	115.3667	82.3782	.2129	.8731
Q21	115.7333	79.8575	.3870	.8697
Q22	115.6000	79.0069	.3839	.8699
Q23	115.2667	78.5471	.4310	.8686
Q24	116.0333	80.9299	.2791	.8722
Q25	115.5333	79.2230	.3560	.8707
Q26	115.9667	81.7575	.2254	.8732
Q27	117.8667	85.7747	-.1489	.8797
Q28	115.8333	77.9368	.7425	.8636
Q29	115.7000	75.0448	.6513	.8622
Q30	115.6000	77.6276	.5825	.8651

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .8731

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ร.ต.ต.ฐากร เขียวนิล
วันเดือนปีเกิด	12 มีนาคม 2512
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	สถานีตำรวจภูธรระหานทราย ตำบลระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	รองสารวัตรปกครองป้องกัน (รอง สวป.) สภ.ระหานทราย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถานีตำรวจภูธรระหานทราย ตำบลระหานทราย อำเภอระหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2525 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกลอย ตำบลไทยเจริญ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไทยเจริญวิทยา ตำบลไทยเจริญ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนางรอง ตำบลนางรอง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2534 มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2548 ระดับปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์